

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDUS NÁNDOR

Felelősszerkesztő: MARÓT SANDOR

MEGJEGYZÉSEK

A napokban a Cuvantul című bukaresti napilap jubileumot tartott: ünnepi szám és ünnepi bankett jelezte a lap egyesítendő állását. A magyar publikum talán egyetlen román lap nevét sem olvassa annyiszor a kisebbségi sajtóban, mint a Cuvantul-ét, azt jelenti, hogy ez az újság ad legtöbb hírt és reprodukálásra alkalmas anyagot a kisebbségi lapoknak.

Ilyenkor jubileum alkalmával úgy volna szokás, hogy egy pohárköszöntővel leöblítsék a lelkesedésünket, de a kisebbségi politika komoly gondjai arra készítetnek inkább, hogy a Cuvantul egy éves fennállása körül üres kollegiális frázisok helyett a mi szempontunkból méltassuk ezt az évfordulót. Mert a Cuvantul léte, fennállása és megdolgozása a román politikai és publicisztikai élet szintézisének egyik legérdekesebb eleme, a Cuvantul állandó olvasója számára nemcsak a lapnak a karrierje a legjobb bizonyíték amellett, hogy milyen kevésbé méltányzó, ellenmondásokat milyen artisztikus nyelvi áthidaló, milyen fonák és poétikus irányításában — sértés nem akar lenni — mennyire a mi szíj-sajtó-világunk. Furcsán hangzik ez az ó halálra azok előtt, akik tudják, hogy a Cuvantul körül a legkiválóbb és legnagyobb tehetségű román újságírók csoportosulnak és az az újság, amelyben több stílus-erő, hatás és publicisztikai szín van, mint tíz más sajtóban együttvéve. De viszont éppen ez a megfájdalmasabb és éppen ez a döntő momentum előttünk arra, hogy a román sajtószemélyek szomorú képét lássuk meg a Cuvantul jubileumának tükrében.

A Cuvantul a demokrácia és művelődési programjával lépett a publikum elé és minden száma ennek a két irányzatnak a támogatásától duzzad. A liberális-pártot a jogok, a civilizáció nevében üti, a reakció letiprását követeli, a tudomány és a művészet szabadságát propagálja. Azt kellene tehát gondolnunk, hogy egy ilyen orgánum a társadalom minden terén egy tisztultabb haladást szolgál, erkölcsi horizontokat emel és a huszadik század uralkodó eszméinek akar utakat vágni. Mindenütt, ahol a publikum alapos ítélőképességével kell számolni, ahol az ellenmondásokat a szelektív érzékenységgel veri vissza a századok kicsiszolódott ösztöne és politikai iskolázottsága, elképzelhetetlen volna, hogy ugyanez a lap ugyanekkor a középkori ideológia tetté válását szolgálja. Nálunk azonban lehetséges, hogy a Cuvantul a demokrácia lantosa — akit ebben a fenséges missziójában még Michalache, a paraszt-párti vezető is üdvözölt — egyben ugyanekkor Cuza regbensőbb joculara, leghívebb krónikása is legyen. Igaz, hogy Pamfil Seicaru, a Cuvantul igazgatója, azaz a Cuvantul ünnepi szónoklatában, hogy ők a román gondolatot a hazatérő demokrácia rituáléjától függetlenül szolgálják, de ez mit se von le abból a kontrasztból, hogy a reakció ellen agító újság egyben Cuza politikájának legyen a gramofonja. Mert Cuzaért lehet lelkesedni, lehet őt bölcsnek, tudósnak, hazafinak, nagy románnak tartani, de azt nem

lehet elvitatni, hogy ő a legelszántabb ellenőrző képviselője, mert egy népet — a zsidót — úgyszólván rabszolgasorsra akar juttatni és az nem lehet vitás, hogy Cuza ugyanazt a felfogást testesíti meg, amely Károly spanyol király kezébe adta a csóvét, hogy Madrid piacán meggyújtja a máglyát az eretnekek alatt és amely Katalin cárnővel aláírta az ukázt, ami hárommillió zsidót télvíz idején 24 óra alatt gyalog kergetett el Szent Oroszország földjéről a lengyel mezőkre. Milyen nagy változásra van szükség a román tömegek világnézeti fejlődésében, amíg ekkora képtelen és tarthatatlan ellentmondások felett éles judiciummal ítélkezni fog.

Lehetnek azonban, akiknek a zsidókérdés iránt nincs kellő érzékük és valamely nemzeti gondolatot össze tudnak egyeztetni a cuzaizmussal abban a hitben, hogy a zsidók ellen éppen az emberiség felszabadítása érdekében kell küzdeni. De a Cuvantul Cuza szolgáltatán felül többet ártott a magyar kisebbségnek is, mint bármely más bukaresti újság, vagy folyóirat. A Cuvantul hadjárata a kisebbségek ellen, jellemzi azt a felületességet és lelkiismeretlenséget, amellyel nálunk a modern világpolitika és szociológia egyik legkeservesebb problémáját: a kisebbségi kérdést kezelik. A Cuvantul szégyenlő magát, ha a francia irodalomról írt széljegyzetei nem árulnának el teljes tájékozottságot a mai francia szemléti mozgalmak felől, a Cuvantul bizonyára büszke képzőművészeti és zenei rovatának alaposságára, de ugyanekkor az útszerű uszítás sekélyes módszerével kezeli a kisebbségi kérdést. Hiszen ezt általánosságban megszokhattuk már, ezzel újat mondani nem akarunk. De éppen az a baj, hogy a román irodalom és zsurnalisztika elitje is ugyanabban

felfogásban tárgyalja a kisebbségi problémát, mint a Viitorul és az Universul. És itt a bűn. A Viitorul pártdemagógiából nem akarja belátni, hogy a kisebbségi kérdés Kelet-Európa tengelye, az Universul üzletéhez a kisebbségek állandó ostoba meghurcolása éppúgy hozzátartozik, mint a házak kisorsolása, — itt tehát még találunk vigasztalást, hogy ezek az organumok csupán önző hatalmi és kalmár érdekből nyugtalanítják az ország lakosságának egyharmadát és assák alá existenciájuk jogbiztonságát. De a Cuvantul hasábjain egy Gongopol, egy Seicaru, egy Nichifor Crainic, egy Lucian Blaga neve tündöklök és itt rejlik a veszély, mert a román közvéleménynek valóban nehéz antiszeptikusan védekeznie a kisebbséggel szembe fordított fertőzőse ellen, ha azt látja, hogy ezeknek az előkelő neveknek az árnyékában — im Schatten der Titanen — keletkeznek az elfogult támadások, koholmányok és indulnak el a pusztító kampányok, különösen a magyar kisebbség ellen. Hogy néha cikkek jelennek meg a kisebbségek méltánylásáról, hogy néha gyengéd frázisok hangzanak el a testvériségről s nagylelkűségről: ez nem jelent semmit.

A kisebbségi jog ma a világ legelső jogászait foglalkoztatja, külön tudományos intézetek, szemináriumok dolgoznak rajta, a világ különféle kongresszusain a művelt népek szellemi nagyságai keresik belőle a kivezető utat: ha tehát politikai sarlatánok nálunk ellenséges izgatásnak, magyar agitátorok mesterkedéseinek állítják is be ezt a folyamatot, a Cuvantul köré sorakozott román írói körre hárulna a kötelesség, hogy ezt a problémát a maga döntő jelentőségében illusztrálja a román nép előtt és ne ringassa a román tömegeket abban a hitben, hogy Genitől Washingtonig minden kongresszus megfizetett német és magyar herencek zsinatja és Chamberlaintől Nittlig mindenki a magyar revanseszmé pojacája, akikkel törödni nem kell.

Hogy ennek éppen az ellenkezőjét teszi és hogy éppen a román eszrit nagyságai tesszik az ellenkezőjét: ezzel a Cuvantul ellenünk éppen annyit vét, mint a román nemzet ellen.

A Cuvantulról a közvélemény úgy tudja — és erre az ünnepi banketten nem egy megerősítő allúzió történt, — hogy a lapot Argetoianu alapította és pénzeli azért, hogy benne Bratianut, Gogát és Averescut üssék. Ám jó: a mai román irodalomra ráér a mecénás. A román író nem él olyan jól és függetlenül, mint a francia, vagy angol, nem kap hercegi nyaralót nemzetétől, mint D'Annunzio, nincs saját palotája, mint Sacha Guinrynek és nem kíséri hódolat, mint Rudyard Kiplinget kísérték, akiről a Tharaud-fivérek Dingley, a híres író című regényt írtak, amelyben a költőt még Délafrikában is az angol himnusszal fogadják, ha a hajóról szárazföldre lép. De ha nem is élnek ilyen fényesen: nem szomorú-e, hogy a legjobb román zsurnaliszták sem képzelik el másképpen a reájuk bízott politikai feladat sikeres elvégzését, ha csak nem adnak hozzá soványt és antiszen. Potpourit és nem disztik fel Bratianu szidását és Goga üldözését nacionalista és uszító giardinettóval.

Argetoianu mecénás, aki megkívánja a szolgáltatást, de hogy azonkívül mit csinálnak az ő pártfogoltjai: az bizonyára nem érdekli. Medici Cosimo herceg is dúsan ellátta Benvenuto Cellinét, megkívánta tőle ötvös-remekait, de azzal nem törődött, hogy Cellini — hogy erejét és híret növelje — kiket tesz törével el láb alól. Akkor harisnyás polgárookra és kiszolgáltatott

firenzei kaland-keresőkre, ma népekre és nemzetekre megy a játék.

Ha a Cuvantul pártorganum volna: ezt a cikket nem írtuk volna meg. De a Cuvantul kifejezetten írók és újságírók lapja: saját alkotásuk, otthonuk. A Cuvantul a legszebb román nyelven írják, intelligens és disztintívált. És mégis: vagy éppen ezért — mi legálább úgy érezzük — egy évi működése alatt messzebbre vetette vissza a nyugati demokráciát, a népek megértését és egy becsületes és okos kisebbségi politika kialakulását, mint bármely román sajtóorganum, mőfta Nagyrománia megszületett.

Regman prefektus bukaresti útjáról

Több napi bukaresti tartózkodás után, tegnap hazaérkezett Regman Miklós dr. prefektus, aki bukaresti útjának eredményeiről a következőket mondotta:

— A minisztériumokban különböző megyei és városi ügyeket intéztem el. Pozitívként annyit közölhetek, hogy Tomescu belügyi vezérigazgató rövidesen Váradra jön és a városháza egész ügyvitelét felülvizsgálja.

— Tehát nem egyének ellen folyó vizsgálatról van szó, — noha az ügyvitel — úgy-e bár — emberek intézik — tette hozzá jelentősegteljesen a prefektus.

— Természetesen, — mondotta a prefektus — ha a vizsgálat során kiderül, hogy vétkes tévedés történt, vagy ellenőrzés hiánya, vagy tudatlanság, esetleg rosszakarát játszott közre, akkor törvényes lépések következnek. Hangsúlyozom, hogy a városháza egész ügyvitelének és nem csak egy részének igazolásáról van szó. Ez intézménynek minden gyanun felül kell állnia, mert csak így tud az állam és a köz javára dolgozni.

Cuza részt vesz a községi választásokon

Besztercéről jelentik: Cuza professzor szamosvölgyi körútja utolsó állomásaként tegnap odaérkezett. Dacára annak, hogy eddig sehol rendezavarás nem történt, a zsidók mégis nagy aggodalommal tekintenek a népgyűlések elé és Ó-Radnán az összes zsidó szülők elküldték gyermekeiket Uj-Radnára. Egyes jelentések szerint Cuzát legközebb buk tolokodjanak, megtudják titkaikat és tette programját.

A nemzetvédelmi liga részt fog venni a községi választásokban, — mondotta Cuza — de nem fog egyetlen párttal sem együttműködni.

Besztercére éjfélok egy nagy autó érkezett, amelyek oldalára horogkereszt volt festve. Az autóban kolozsvári egyetemi diákok jöttek. Cuzát egész útján elkíséri dr. Román Valér kolozsvári ügyvéd és Catunariu egyetemi tanár. A besztencei közgyűlést az állami iskola udvarán tartották meg. Mintegy kétszáz érdeklődő jelent meg, amelyek előtt Cuza kifejtette programját.

Cuza a gyűlés után interjút adott egy újságíróknak, amelyben a következőket mondotta: Romániában akkor lesz béke a keresztények között, ha az intrikus elemet sikerül kiszorítani az országból. Budapesten a keresztények közös akciója nagy lépéssel haladt előre. A magyarországi zsidók magyaroknak adják ki magukat, de az ottani keresztények azonosították magukat velünk és nem fogadják el ezt a felkínálkozást, amelynek csak azt akarják elérni, hogy közihelyen ovációkkal fogadták, majd kifejeztétülösszék a nemzetet, hogy öns anyagi érdekeik kielégítést nyerjenek.

Nyilatkozik a válóperek bírója

A nagyváradai törvényszéken minden héten, sokszor két tanács is tárgyalja a válópereket és minden tárgyaláson husz—harminc házastársat választanak el.

Elég csak annyi, hogy ha a pereskedők között egy félórát tölt az ember és megláthatja az okot!

A pereskedők között — akiknek legnagyobb része a legalsóbb néposztályból kerül ki — legtöbbször falusiak.

Es ez a legtragikusabb! Hogy mi a legtöbb paraszt-válóper oka: a luxus. A falusi nők is megkóstolták a kényelmet. Sok egyszerűre szabott ruha alatt ott rejtőzik a finom batizt ing, a selyem kombiné. És aki egyer belekóstolt, annak már nem kell a munka. A testet formálatlanító, a tenyeret kergesítő, a vénitő robot. Nem kell, ha egyszer könnyebben és jól élhet! Az „erkölcs” szó elvesztette már ezek között is az értelmét és igazi jelentőségét és az a szomorú, hogy ezek az alacsony szellemi nívón álló emberek nem tudnak azután megállni. A végtelenségig rohannak a tragédiákba.

Egy ilyen tárgyalási nap kerestük fel Udrescu S. Vasile törvényszéki bírót, aki előtt a legtöbb válóper lefolyik. Érthető, ha a bírót kifárasztotta a tárgyalás, de azért szívesen beszélget velünk.

— Látja, már arra gondoltam, hogy cikket írjak a válásokról és indítványozom a társadalmi egyesületeknek, hogy kezdjenek a falukon propagandát a válás ellen, mert ha ez így folytatódik, beláthatatlan, hogy hová vezethet.

— Hetenkint 20—30—40 válóper. Nem kell statisztikusnak lennem ahhoz, hogy megállapítsam:

ebben az esztendőben ezerkettőszáz házastársat választott el a bíróság.

— Milyen irtózatossan magas ez a szám. Hová vezethet ez?

— A legtöbb válófél falusi, paraszt. Azt hiszem, nincsenek is legtöbbször tisztában a válás nagy jelentőségével.

— A férj indítja a válóperet hűtlen elhagyás címén és elmondja a bíróság előtt, hogy a felesége egy idő óta megváltozott. Nem akar dolgozni. Nem törődik a házzal és amikor figyelmezteti, nevet.

A legtöbb válást a nő hibájából kell kimondani,

mert a nő a fényűzés és a cifra ruha kedvéért szívesen lemond a házasságról, „boldogságáról”, amely tulajdonképpen csak robotot jelent számára.

— És mi az álláspontja: a bíróságnak a válásokkal szemben? A magyar bíróság igyekezett minden tekintetben megnehezíteni a válást, mert így remény volt arra, hogy a válófelek megmondják a dolgot és kibékülnek.

— Mi nem nehezítjük így meg a válást — mondja Udrescu bíró. — A magyar bíróság tulajdonképpen mindig a katolikus egyház törvényét tartotta szem előtt, amely szerint az Isten előtt kötött házasság halálig érvényes.

— Ilyen szempontból nem foghatjuk fel a dolgot. Ha a házastársak a második tárgyalás után is válni akarnak, akkor a bíróság kimondja a válást, mert remélhető, hogy a válófelek egy új házasságban egymással jobban boldogabb házasságot élhetnek.

— Az utóbbi években különösen nagyon szaporította a válások számát a vadházasságok szánálása. Az adminisztratív hatóságok ugyanis mindent megtettek és megtesznek, hogy a vadházasság a falvakban megszűnjön. Itt ugyanis nagyon sok a vadházás. Rendszerint olyan emberek élnek vadházasságban, akiknek a házassága nem volt boldog. A házastársak már régen külön élnek és mivel tudták azt, hogy a válóper csak kiadást jelent, de leg-

több esetben a bíróság évekig nem mondja a válást, nem is kísérelték meg a válóper megújítását, hanem vadházasságra léptek. Nagyon sokan még vadházasságról tudok, amelyet csak az kell, hogy a gyermekek „törvénytelenek.”

— A bíróságnak kötelessége, hogy az újéves házasságot akadályozó válást a legrövidebb idő alatt kimondja.

— Nagyon sok házaspár állott már a bíróság előtt, akik 15—20 éve külön élnek és nem is tudják, hogy a pap előtt megjelenik egy „fiatal pár”, amelynek már unokái is vannak.

— Nekem az a meggyőződésem, mondja Udrescu bíró, hogy ez így konszolidálódni fog az idővel. A könnyű kereset mindenhol megszűnik a kenyérért meg kell dolgozni. Aki pedig dolgozik, az csak ritkán gondol házasságtörésre.

— Nem kell megijedni, mert a békeállapot itt is hamarosan bekövetkezik.

Kilenc ajánlat érkezett a Vitéz Mihai-terti kioszkok építésére

A városrendezésnek egyik legregibb problémája a Piața Mihai Viteazul (Nagypiac-ter) rendezése. Hosszas viták, javaslatok és megbeszélések után a város elhatározta, hogy körülbelül 300 kioskot épít. Téglaából készült, cseréptetős modern üzlethelyiségekből négyszögletes sorokat a kopár, hegyen-hátán álló sátorváros helyén.

Az első részlete, 80 kiosk felépítésére, az első építési sorban nyer elhelyezést, tanács határozat alapján legutóbb nyilvános árlejtést hirdettek. Közéghy József főmérnök, műszaki tanácsos a pályázati határnap tegnap járt le. A város nagy tanácstermében Közéghy József főmérnök elnöksége alatt és az érdekeltek megjelenése mehető dőlben bontották fel az ajánlatokat. A jegy könyvet Tóth mérnök vezette és jelen volt Clir helyettes főszámvevő.

Össesen kilenc ajánlat érkezett. Sorrendben a következők: A Delta 2,344.475 lejt, Csényi Sándor 2,188.930, Szűcs és Winkler 2,377, Grünfeld Ignác és Társa 2,121.041 lejt, Répás József és Györgye Bolgyika 2,706.300, Sztaril Heves 2,812.089, Palatinus Rt. 2,498.535, Trépitő 2,312.117 lejt kért az építkezésekért. Rész ajánlatot adott be Pénzes Lajos, amelyet egyáltalán nem vesznek a pályázat feltételei foly tekintetbe.

A legolcsóbb ajánlattevő tehát Grünfeld Ignác és Társa-cég. Az ajánlatokkal a közeli közeli tanácsülés fog foglalkozni.

* Schwimmer készíti a legjobb torták főlegességeket.

* Legszebb és legfinomabb kivitelen női férfi borkabátok megrendelhetők. „Chic” borkabátok ruhaszalon Bul. Reg. Rerd. 20. Ezelőtt Cal Victoria 1.

* A Hegedűs Hirlapiroda Menetjegyiroda telefonszáma 458.

Darvas harisnyái legjobba

* Ha elutazik külföldre, vizumot 24 óra alatt kap a Hegedűs Hirlapirodában.

* Dívatlap is és szórakoztató képeket is a „Die Dame”. 70 lei az ára a Hegedűs Hirlapirodában.

Apolló mozgószínház

Ma, kedden 5, 7 és 9 órákor bemutató előadás:

Elhanyagolt asszonyok vagy A házasságtörés küszöbén

Szenzációs társadalmi dráma 7 felvonásban.

Ezt megelőzi Mack Sennet 2 felvonásos burleszk

Kultúra

Csehszlovák-német-magyar blokk
harca az autonómiáért

A cseh választások — mint már arról több ízben beszámoltunk — nagyarányú és izgalmas jelekben bővelkedő előkészületeket vonnak maguk után. A szlovenszko Magyar Párt készülése kemény harcra kényszerít. Az ottani magyar választókörzések széles rétegeit most a kérdés foglalkoztatja, hogy miért nem jött létre a Magyar Nemzeti Párt és a keresztény-szocialista-párt között a választási megállapodás. Ebben a kérdésben szólalt fel Szüllő Géza képviselőjelölt, szlovenszko keresztényszocialista-párt elnöke, aki oly értelmű kijelentést tett, hogy a német-magyar blokkhoz való csatlakozásuknak az volt az akadály, hogy a németek és magyarok között lényeges különöesség van az autonómia kérdésében. E kijelentéssel szemben a szlovenszko Magyar Nemzeti Párt megállapítja, hogy a németekkel folytatott tárgyalások során az autonómia kérdése soha nem volt vitás.

A Magyar Párt különben legutóbb Késmárkon tartott nagygyűlést, ahol Szent-Ivány József beszélt. A cseh kormány határozatait uralma mondták megteremtette az egyenlőséget a magyar és magyar között a nyomorúságban és ma már nemcsak, hogy veszteséget jelent a széttagolt harcban, de egyenesen szükséges, hogy a különböző gazdasági és világnézeti alapon létesült és működő ártok megtalálják a teljes egységhez vezető utat és erre egyedül alkalmas nemzeti alapon, mely minden egyes magában, amit a gazda, az iparos, kereskedő, a munkás kényerének a biztosítása, családjának jövője, kulturációjának kielégítése, választásának védelme érdekében kíván és szükség. A nemzeti eszme szorosan összekapcsolódott a nemzethez tartozók kenyérgondjával. Ma nincs szükség a különféle pártokra, ma a magyar nemzeti egység, a német embernek a német nemzeti egység szolgáltatában van az anyagi elégedettség és a lelki boldogság felé vezető útja.

Ez az egyik oka annak, hogy a magyar nemzeti pártot megalakítani szükségesnek láttam. A másik ok az, hogy ma csak a nemzeti alapon megszervezett magyar politika az, amelyik a végül önkéntelenül és elengedhetetlenül szükséges szövetségeket megszerezni képes.

Ma, amikor a magyarság politikai egységét tűzte zászlórnak, folytatata segítségül kiáltok hozzá. Szépesség nemetjeli, siesettek megkövácsonlani a magyar egységet! Kijelentem ünnepélyesen, hogy a német öntudat fejlődésétől nem félek, sőt a szlovenszko és elsősorban a szepesi németiség mindig hordozója lesz a német-magyar testvéri és bensőséges együttetésnek.

A kereskedelmi kamara
ügye a miniszter előtt

Barbu Romulus, a Kereskedelmi és Ipar-kamara elnöke dr. Papp János titkárral együtt Bukarestbe utazott, ahol jelentést tett Lancel Constantinescu ipari és kereskedelmi miniszternek a kamarai választásokról és a kisebbségi tanácságok lemondásáról.

Barbu Romulus elnök a Nagyvárad tudósítójának a következőket mondta utjáról:

— Semmit sem hallgattam el a miniszter ur előtt a választások előzményeiről, a választásokról s arról, hogy miért mondtam le a 19 kisebbségi tanácság. A miniszter ur helytelenítette, ha a kamara életébe politikát vinnének be s a kérdést elére állítanak. Egy kibontakozási tervet terjesztett elének s azt kívánta, hogy ez alapján teremtsük meg a békét. A miniszter ur szívesen látta volna a megoldást, hogy a kamara alelnöki állásait kisebbségi tagokkal töltsük volna be. Kívánta, hogy kezdjünk tárgyalásokat a kisebbségi tanácságokkal s teremtsünk olyan helyzetet, amely lehetővé teszi, hogy a lemondott tanácságok részt vegyenek a kamara munkájában.

— Én azonnal értesítettem a Kereskedelmi Csarnok elnökségét a miniszter ur álláspontjáról s a tárgyalásokat Regman Miklós dr. prefektus kezeli. A tervezet szerint az egyik alelnök kisebbségi, a másik román lenne s a kisebbségek a kamarák központi szövetségében két helyet kapnának, ha nem ragaszkodnak a passzivitáshoz.

A kamarai válság ügyében Regman Miklós dr. prefektus a következőket mondta:

— A kérdés a legjobb úton van a megoldás

felé. Azt akarom, hogy tökéletes harmónia legyen és úgy fogom elintézni a dolgot, hogy teljesen meg legyenek elégedve a kisebbségek is, románok is.

Arra a kérdésre, hogy Constantinescu Tancred kereskedelmi miniszterrel tárgyal-e ebben az irányban s hogy mi a miniszter álláspontja, — a prefektus így válaszolt:

— Erről nem nyilatkozhatom, pár napon belül mindenben tisztá helyzet teremődik. Azt azonban tudja meg mindenki, hogy én nem azért vagyok itten, hogy sértsem a kisebbségek

érdekeit, vagy hogy ingereljem őket, hanem igenis azért állok e helyen, hogy az állam törvényeinek tiszteletben tartásával kielégítem méltányos kívánságaikat.

Pacala György kamarai alelnök így nyilatkozott:

— Én szívesen tárgyalok és szívesen dolgozom minden tisztességes emberrel. Ha azonban én utjában lennék a megegyezésnek, amit nem agáltam megválasztásom érdekében, úgy most is szívesen felreállok, hogy a békét szolgáljam.

Maniu a királynál

Bukarestből jelentik: Az uralkodó tegnap folytatta az ellenzéki pártvezérek kihallgatását. Maniu Gyula, a nemzeti-párt vezére jelent meg a király előtt, akinek kihallgatása két óra hosszat tartott.

Fővárosi politikai körök mélyreható következtetéseket fűznek az ellenzéki pártvezér kihallgatásához.

Bukarestből jelentik: Ferdinánd király tegnap este bankettet adott a királyi palotában a Vitéz Mihály-rend lovagjainak tiszte-

letére. A banketten az uralkodó elnökölt és a lovagok nevében Averescu tábornok üdvözölte a királyt.

Ferdinánd király örömet fejezte ki, hogy baráti asztalnál együtt tehet a háború vitézeivel, feljutva a harci emlékeket. Majd az ország belső helyzetéről szólt és megállapította, hogy az ország belső nyugalma zavaró tüneteket észlel, de bizik abban, hogy azokat ki lehet küszöbölni.

Blaha Lujza állapota
katasztrófálisra fordult

A magyar Genuisszal egybeforrott, odaipadt és mindörökké elválaszthatatlanná vált ez a név: Blaha Lujza. Jelenti a magyar szó, a magyar dal öserejű szépségét, melynek kincses birtokosa ez az immár matrónasorban lévő Nagyszony. Lábai elé évről-évre garmadára hordja Budapest népe, művészvilága a szeretet pompázó virágait. Most az ősz elején volt Blaha Lujza születésnapja és az ünnepség heteken át tartott. Megmozdult egész Magyarország szíve és nemcsak minden várostól a legkisebb faluig, de az elcsatolt területek sok helyéről érkeztek a megemlékezés virágai Blaha Lujzához. Azoktól az emberektől, életük délen túl lévő férfiaktól és nőktől, akik még a színpadról hallották a „nemzet csalogányát”. Most, mint Budapestről jelentik, Blaha Lujza betegségében súlyos komplikációk állottak és állapota katasztrófálisra fordult.

Pénteken és szombaton aránylag kielégítőn érezte magát a beteg, de vasárnap virradóra hirtelen hatalmas oldalszúrások jelentek. A vizsgálatnál ezek a fájdalmak tüdő- és mellhártyalob tüneteknek bizonyultak. A beteg több hét óta ágyban fekszik; ez a kikerülhetetlen körülmény idézte elő nála is, mint általában az előrehaladott koru fekvőbetegéknél, a komoly bonyolalmat. Egyelőre úgy áll a dolog, hogy a betegség minden orvosi beavatkozásra kellőképp reagál. Így van rá remény, ha a szív erejét továbbra is sikerül föntartani, hogy a beteg még ezt az aggasztó komplikációt is leküzdje. Annál inkább, mert kitartó, szívós szervezete van. Ellenben az alapteremttség nála oly komoly természetű, hogy a most következő pár nap elején igen nagy aggodalommal tekinthetnek.

Minderről nem sokat tud maga Blaha Lujza nagyszony, aki keskenyre nyúlt, finom és sápadt arcával apatikusan fekszik magasra támasztott párnáin. Moriuminjekciók és csillapító tabletták ernyesztik el a fájdalmát.

Blaha Lujza mozdulatlanul fekszik az egy-

Dorian filmszínház

Ma, kedden 5, 7 és 9 órakor

Kvittek vagunk

szerelmi sakijáték 6 felvonásban.

Rendezte:

Lubitsch Ernő

A főszerepben:

Marie Prevost — Monte Blue
Florence Vidor — Adolp Menjón.

Dorian-film!

Jön:

Jön:

A kétségbeesés hídja

kori Népszínházzal szemben. Ha fölnyitja a szemét, odalát. A színház ötven éves lett e idén, Blaháné hetvenöt — 6 félézzaddal ezelőtt az új rivaldára vitte ifjúságát, tehetségét, nagyszerűségét, asszonyi báját. És itt öregedett meg az épülettel szemben. Születése napján volt, szeptember 4-én: a Nemzeti Színház meg eskart ünnepelni, hogy a nagyszony hetvenöt éves lett és várta falai közé Blaha Lujzát. De Blaha Lujza már nem tudott elmenni. Attól a naptól kezdve fordult komolyra betegsége.

Budapestről jelentik: Blaha Lujza állapotában javulás állott be. A művész orvosi remélik, hogy legyőzi a szervezet a betegségét.

A járásbíróság átküldötte
a városhoz az igazolt
választók névsorát

A járásbíróság előtt lefolytatott felebbesékek a napokban véget értek és dr. Bayor Antal, a járásbíróság vezetője átküldötte a városhoz azoknak a névsorát, akik okiratokkal igazolták választói jogosultságukat. Dr. Vostinár János főjegyző a névsorok teljes kiegészítését végezték átadta a névsort dr. Borbély Dezsőnek, az állampolgársági hivatal vezetőjének.

Ezeket a neveket most beiktatják a választói lajstromokba, amelyek ezzel az aktuális egyelőre le is zárulnak. A választói jogosultság megállapítása, mint tudnivaló, azzal, hogy a választópolgár neve előfordul a listában, még nem teljes. A választások alkalmával ugyanis fel kell mutatni a választói igazolványt, melyeket a törvény rendelkezései értelmében, három nappal a kitűzött nap előtt kell az igazolt választóknak a lakásukra kikézbessíteni.

Kérdést intéztünk dr. Vostinár János polgármesterhelyetteshez, hogy történt-e valami intézkedés már a választói igazolványok kiállítására.

— A magam részéről — mondotta a főjegyző — már érdeklődtem megfelelő helyen, hogy kezdjék-e meg az igazolványok kiállítását. Úgy értesültem, hogy a munkálatok végrehajtsa még nem sürgős.

Ez a válasz arra vall, hogy a választások napja egyelőre még távoli. A törvény rendelkezései értelmében a dátumot huszonegy nappal kell megelőzőleg a nyilvánosság tudomására adni.

* K. Baranyay Jolán f. hó 28-án tartja egyetlen nagyszabású hangversenyt, Mandel Ilonka zongoraművész közreműködésével. Jegyek a Hegedűs Hirlapírodában.

* Köhögés, rekedtség, hurut ellen legjobb a valódi Réthy-féle pemet-füccukor. Mindenütt kapható.

* Vámtarifa legjobb kapható a Hegedűs Hirlapírodában. Ára 80 lei.

A külföldi vasúti jegyeket mindenkinek szigorúan a napi kurzuson árusítja a Nemzetközi Hálókocsitársaság nagyváradai fiókja, (Hegedűs Hirlapíroda).

Jorga a nemzeti párt galaci népgyűlésén

Galacból jelentik, hogy tegnap a nemzeti párt itt nagygyűlést tartott, amelyen Jorga és Pop-Csicsó István is részt vettek. A gyűlés után bankett volt, amelyen Jorga hosszabb beszédet mondott.

— Azt vetik szemére a nemzeti pártnak, hogy tagjainak nagyrésze más pártból rekrutálódott. Tény az, hogy én is más pártból jöttem a nemzeti pártba, de azzal, hogy a nemzeti párt elveit elfogadtam, nem követtem elvleladást. Mi mindnyájan ismertük azt acélt, amelyet a nemzeti párt maga elé tűzött. Harcolni fogunk, mint harcolt a párt mindig az elemzetlenség ellen. Mi nem vagyunk hívei a gyűlölet politikájának, amellyel vádolnak bennünket. Naponként emelnek ilyen vádat a párt tagjai ellen, azonban ezt meg kell cáfolni. A pártzártpártl folyó tárgyalásokról kijelentette Jorga, hogy megbeszélések folynak a kormányblokk létrehozása érdekében és remélhető, hogy sikerre fognak vezetni. A dinasztia őríti a poharat Jorga.

Egy fiatal váradi színészről súlyos betegsége

Az idei nagyváradi színtársulat kötelekékbe tartozott egy fiatal aradi színész **Bođnár Klári**, aki azonban csak a szalontai szezonban léphetett föl és már a váradi színpadon nem szerepelt.

Bođnár Klári szépen indult pályafutása most megakadt. Tulhajtott lelkiismeretessége betegé tette a fiatal színészt és egyelőre elvonatag a színpadtól. A meg kezdő színész nagy tempóban dolgozott. Egymást érték az énekek, táncpróbák és az amúgy is gyenge fizikumú és idegzeti leány valóságos halálosan kimerült az izgalmas és fáradságos munkában. A napokban aztán idegei teljesen felmondták a szolgálatot úgy, hogy orvosai egyenesen eltiltották a színpadtól. Bođnár Klári most ágybanfekvő beteg és nagyon kétségbe, mikor léphet ismét színpadra.

Egy magyar tábornok nyomtalanul eltűnt a lakásáról

Budapestről jelentik: Rainprecht Sándor nyugalmazott tábornok felesége szombaton éjjel feltűnést keltő bejelentést tett a főkapitányságnak. A tábornokné egy főhadnagy kíséretében éjjel 1 órakor jelent meg a főkapitányság központi ügyeletén és kétségbeesetten közölte, hogy férje, Rainprecht Sándor nyug. gyalogsági tábornok pénteken reggel nyomtalanul eltűnt a Mária Terézia-laktanyában lévő lakásukról.

Elmondotta, hogy a tábornok pénteken reggel 8 órakor távozott el otthonról. Semmi gyanusát nem vett észre rajta, említette, hogy a városban dolgait intézi s ebédre hazajön. Azonban nem jött. A kínos várakozás óráiban egyszer csak megdöbbenve vette észre, hogy férje őröszalában, földön helen, kinyitva hagyott egy könyvet. Ez a könyv a Nyukosz évkönyve volt és a fölnyitott hely éppen az, ahol a nyugdíjas katonatisztek elhalálozása esetén a feleséget illető nyugdíjra vonatkozó szabályzatok olvashatók. A szabályzat egyes passzusait kék ceruzával vastagon aláhúzta. E nyugtalanító hírek után Rainprechtne most már kutatni kezdett férje őröszalában. Nagy megdöbbenéssel vette észre, hogy a tábornok két revolvere közül az egyik, amely töltve volt, hiányzik.

A tábornok, aki civilben járt, mások sohasem vitte magával revolverét. Érdeklődött az ismerősöknél, de csak aggasztóbb felvilágosítást kapott. Az ismerősök pénteken a Duna partján látták a tábornokot, ahol magányosan sétált.

• **Köszönet.** Az izraelita nőegyletnek adományozott: öz. Kardos Zsigmondné néhai férje halála évfordulóján 200 leit, az Aggók Otthonának Láng Sámuelné 1000 leit, dr. Weinstock Arminé 100 leit, természetbeni adományokat és ruhaneműket a leányarháznak külttek: Lichtmann Miksáné, Grünstein Béla, Lefkovits Lajos, Arany Albertné, Várnai Ferenéc, Beck Nándorné és Karpi Márton. Mindezen adományokért hálás köszönetét fejezi ki az izr. nőegylet elnöksége.

• Szerb vizum 950 lei a Hegedűs Hírlap-irodában.

Agoston Péterné egy budapesti vállalat hivatalnokai

Budapestről jelentik, hogy Agoston Péter özvegye Budapestre érkezett, ahol egy nagy vállalat hivatalnokaként fogja keresni kenyerét.

A rövid távlatosok mögött még egyszer fellebeg egy küzdelmes élet emléke, az aszszonyé, aki történelmi változásokon és rázkódásokon keresztül, a politikai siker magasságában s a bukás keserves mélységeiben egyaránt kitartott embere mellett a hitvesi hűség ragaszkodásával.

Agostonné szereplése a nagyváradi társaságokban mindenkor és azok előtt is színtalanul szimpatikus volt, akik elhunyt férje politikai nézeteivel homlokegyenest ellenkező elveket vallottak. Humanitárius és feminista mozgalmainak Agoston Péterné egyként meg tudta őrizni a női szelidséget és a sokszor férfiakkal vetekedő asszonyi tetterőt. Amikor a magyar forradalom bukása után, férje börtönbe került, Agostonné szakadatlan munkássággal váltotta kenyerre európai műveltségét. Éjjel-nappal dolgozott angol, francia, német fordításokon, hogy színlődő férje számára a szükséges anyagokat előteremtse. Később, amikor a cserekecső folytán a halálraítelt népbiztos Oroszországban, majd Angliában s legutóbb Párisban élte a száműzetést, panasz nélkül osztotta meg vele az emigrációt. Férjének néhány hónappal ezelőtt bekövetkezett halála után Agostonné hazament Esztergomban lakó rokonaihoz. Rövid pihenés után most újból elindult, hogy felvegye küzdelmét azzal az élettel szemben, amely mindaddig sokkal több csalódást, fájdalmat okozott neki, mint örömet.

A Mussolini-merénylet iantaszfikus meséi

Éjszeli találkozás a Tiberis Lúdján

Rómából jelentik: A Mussolini ellen tervezett merénylet miatt tudvalevően Zanibon volt képviselővel együtt letartóztatták a volt képviselő titkárat, Quagiale újságíró is. Azzal gyanúsítják, hogy ő volt a közvetítő Cappellobornok és Zanibon között.

Quagiale az esti órákban szabadlábra helyezték.

Quagiale az utóbbi időben a Popolo munkatársa volt és a lapnál a Vatikán ügyeinek rovatát vezette. Amikor letartóztatásának híre ment, a Vatikánhoz közelálló Osservatore kijelentette, hogy Quagiale vatikáni körökben általában nem ismerik. Minthogy az eddigi nyomozás nem produkált terhelő adatokat Quagiale ellen, ma este szabadlábra helyezték.

Hivatalos körökben hangoztatják, hogy a merénylet tervének szálai a szabadkőművesekhez vezetnek és a szabadkőműveseken keresztül Franciaországba.

Zanibon Rómában jó darabig a Vatikán közvetlen közelében lakott, ahol egy kis szobát bérelt és mint zarándok szerepelt. Állítólag többször megfordult nála Quagiale.

A nyomozás során megállapították, hogy egy éjszaka Quagiale és Cappellobornok a Tiberis hídján órákon át beszélgettek és amikor elváltak, a tábornok egy nagy csomagot vett át Quagiale-tól, amelyben állítólag ezerleírás bankjegyek voltak.

Cappellobornokot hosszú időn át megfigyelték és tudták róla, hogy a szabadkőműves páholyokba jár. A római rendőrség tudni vélh, hogy Cappellobornok ötven ezer lírát kapott a szabadkőművesektől Zanibon számára, a merénylet költségeire. Miután később a szabadkőművesek a további finanszírozást megtagadták, Cappellobornok a sajátjából fedezte a költségeket.

A vidéken tovább folynak a letartóztatások. Genuában letartóztatták többek között a Lavoro főszerkesztőjét, Ansaldot, a lap palotáját pedig a katonaság megszállotta.

HACKMAYER

uri szabó üzletében Avram Iancu (Kossuth)-utca 2.
eredeti angol őszi szöveket különlegességek megérkeztek.

SPORT

* **Törékvés—CFR 11:0.** Vasárnap déli mérkőzött a két csapat. A Törékvés jó formában volt. A CFR még nagyon gyenge csapat mérkőzés egyáltalában nem volt élvezve mert az eredmény reális.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Kedd délután fél 4 órakor: Dolly, operajudonság, mérsékelt helyárakkal. Sorozatszám.

Kedd este: Román előadás.

Szerda este: Kis huncut, operettjérem Sorozatszám 44. Bérletszűnet.

Csütörtök este: Kis huncut, operettjérem 2-szor. A) bérlet. Sorozatszám 45.

Péntek este: Csodaszarvas, drámajudon 2-szor. B) bérlet. Csak felnőtteknek. Sorozatszám 46.

Szombat délután fél 4 órakor: Öt órai vég, vígjátékjudonság, olcsó helyárakkal. Sorozatszám 47.

Szombat este: Román előadás.

Vasárnap délután fél 4 órakor: Piros ruhájú hölgy, operettjudonság, mérsékelt helyárakkal. Sorozatszám 48.

Vasárnap este: Román előadás.

Hétfő este: Román előadás.

Kedd este: Kis huncut, operettjudonság, bérlet. Sorozatszám 49.

A hét összes előadásaira a jegyeket mársárpán reggeltől kezdi árusítani a színházpénztár.

A SZÍNHÁZI IRODA HÍREI:

— **Csodaszarvas.** A drámai társulat teljes közönséggel mutatta be a Csodaszarvas minden tekintetben megfelelő annak a kövemenynek, amelyet ez a szenzációs témájú szokatlanul bátor hangú színmű és a felcszótt közönség támaszthatott. A Csodaszarvas csak felnőttek nézhetik meg, miért is a színházban a legszigorúbb ellenőrzés mellett bocsát be a közönséget. A világhírű dráma előadást Fekete Tivadar aradi író tart konferans a darab lényegéről, céljáról és magáról az adekes problémáról. A Csodaszarvas Leng Vilmos rendező, a főszerepekben pedig L. H. Juci, Benes Ilona, Simon Ica, Simon Sári, D. vas, Sós, Stoll és Tompos lépnek föl. A Csodaszarvas pénteken B) bérletben kerül színre.

— **Dolly délután.** Kedd délután mérsékelt helyárak mellett a szezon első slágeroperet a Dolly van műsoron Bellák Arankával, Sim Evivel, H. Körösi Jucival, Tompával, Páger Madassal, Darvassal, Sossal a főszerepekben. Dolly első délutáni előadása nagy érdeklődött ki a közönség köréből.

— **Szerdán:** Kis huncut. Egy rendkívül izű operett mutat be szerdán este az énekeensemble, mely már napok óta készül a legzelebbi premierre. Az új operett címe Kis huncut és már most meg lehet állapítani, hogy a szövegkönyv, mint a muzsika a közönségyöntetű tetszést fogja megnyerni. Az elev és bájos mesét pompás humor fűszerezi és fülbemászó szép muzsika kíséri. A Kis huncutban Gaizler Lola, Bellák Aranka, Simon Évi, Petrczy Aliz, Tompos, Stoll, Madas, Páger és Bere játszik a főszerepeket. Az operettjudonság szedán bérleten kívül, csütörtökön A) bérletben a jövő hét keddjén B) bérletben kerül színre.

Heti műsor a Heyman-színházban

Kedd: „Romola” 11 felvonásos fil egy részben, főszereplők: Lilan Gish és E. rothy Gish.

Szerda: Ugyanaz.

Helyárak: 30, 20, 18, 15 és 10 lei.

Elővételi pénztár: naponta délelőtt 1 órától 1 óráig.

— „Romola”-film. Mindent igazolt vasárnapi bemutató előadás, amit az előzetes híradások a „Romola”-filmről közölték. Egy napon négy szüfolt ház nézte végig „Romola”-t, melynek nézőközönsége az elővételből itélve, napról-napra emelkedik. „Romola”-t ma és holnap szerdán vetíti még a Heyman-színházban. Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

Hangverseny a templomokban

A „Nagyvárad” fölvetette azt a problémát, hogy egy konkrét esetben kifolyólag elvileg fontos-e, lehet-e a templomban hangversenyt rendezni?

Igen, vagy nem? A kérdés nem olyan egyszerű, mint amilyennek látszik. A konkrét eset az, hogy egy várad elismert hangverseny énekesnő, aki már több ízben szerepelt kiváló sikerrel, kérvényt adott be a presbitériumhoz, amelyben engedélyt kért, hogy egy elismert külföldi orgonistával az újvárosi rel. templomban belépő-jegyes hangversenyt tarthasson olyképpen, hogy a jegyeket valamely üzletben árútanák el s az így befolyó jövedelem kétharmada a művészeknek, egyharmada az egyházak juttatja. A kérvény tárgybán meghallgatott presbiterek többségének véleménye alapján az engedély a kérvényt nem tartotta teljesíthetőnek.

Ha ezt a kérdést vizsgáljuk, két elvi szempontot kell eldöntenünk és pedig:

1. Tartható-e egyházi hangverseny a templomban?
2. Tartható-e belépti-díj mellett, azaz üzleti alapon?

Az első kérdésre határozottan igennel kell felelünk. Ha a templomban egy művészi jellegű, vallásos orgona-hangverseny rendeztetik, mely alkalmas arra, hogy a hívek ájtatosságát serkessze és a templomot, illetve annak látogatását még jobban megkedveltesse, ezen törekvés csak pártolando és helyeslendő főleg akkor, ha az illető művész orgonistának is tagja, ki-ének támogatása az egyház részéről is előmozdítandó. Azon körülmény, hogy világi művészek szerepelnek, egyáltalában nem kifogásolható, mert hiszen a templomokban ma is rendezett vallásos estélyek, számtalan világi egyén lép fel, akiknek szereplése nemcsak, hogy nem kifogásolható, sőt, azokat az egyház a maga részéről szükségesnek és helyesnek tartotta és ezeket a világi egyéneket, tekintet nélkül azok vallására a maga részéről szereplésre fel is kéri.

E tekintetben tehát semmi kifogásolni való nem lehet, mint ahogy nem kifogásolják azt semmiféle felekezet templomában, hol is köztudomás szerint úgy a katolikusoknál, mint a zsidóknál rendeznek nívós orgona-hangversenyt.

Ami a másik részét illeti azonban a kérdésnek, vagyis, hogy a templomban belépti-díj mellett lehessen bemenni, illetve, hogy ezen hangversenyek üzleti alapon tartassanak, itt már negatív álláspontra kell helyezkednünk.

Eltekintve a kérdés rendszertől, azaz, hogy a jelenlegi körülmények között szintén megfontolandó, a templom, mint Isten háza, nem zárható el senkitől és maga a templom fogalma kizárja azt, hogy valaki a templomba azért, mert jegyét megváltani nem tudja, bebozósítható ne legyen. E tekintetben nincs különbség egy felekezeti temploma között sem és helytelenül lett feltéve a kérdés a már említett világi lapban olyképpen, hogy rendezhető-e protestáns templomban belépő-jegyes hangverseny, mert e tekintetben a templom fogalma ugyanaz kell legyen a katolikusoknál, protestánsoknál és zsidóknál s bármely felekezettel. Igaz, hogy a művészeknek költségei vannak s az is igaz, hogy speciál orgona-hangversenyt csak templomban lehet rendezni, azonban ezen anyagi részét a kérdésnek, szerény véleményem szerint, másféleképpen kell elintézni, vagy persely útján, vagy amennyiben egy magas nívójú művészi élvezetről van szó, esetleg az egyház hozzájárulása útján, mert azon körülmény, hogy egy templomban bármily alkalomkor is csak jeggyel lehet bemenni, a templom ebbeli minőségét problematikussá teheti.

Ily körülmények között amennyire örömmel és lelkesedéssel veszi tudomásul a város református közönsége, ha egy elismert hangversenyénekesnő, egy országos hírt művészettel templomokban vallásos jellegű hangversenyt óhajt rendezni, épp oly kevésbé venné jónéven, ha az magáncélokra fordítandó kötelező belépő-jegy, illetve jegyváltás mellett rendezetnének, miért is a kérdést olyképpen kell megfogalmazni, hogy az üzleti jelleg kizárásával a szereplők is honoráltságának s az egyház érdeke is meg legyen védve.

Dr. Soós István.

Egy negyedmilliót tartalmazó pénzeszsák veszett el vasárnap hajnalban

A posta adminisztrációja nagyon ritkán fordul a rendőrséghez. Az ellenőrzés olyan szigorú, az övintézkedések olyan előrelátók, hogy nagyon ritkán történik bűneset. Eppen ezért érthetően feltűnő volt az az izgalom, amellyel a postaigazgatóság vasárnap a kora reggeli órákban arra kérte a rendőrprefektust, hogy küldje ki legügyesebb detektívjeit, mert a postán

millió lopás történt.

A rendőrprefektus Borodi György komiszár és a detektívcsoporthat bízta meg a nyomozással, aki azonnal a legselesebb körben megkezdte a munkáját.

Elveszett egy pénzeszsák

A főpostán reggel 7 órakor, amikor a pályaudvari posta egy csomagszállítmányát hozta az egyik autó, az átvételnél konstalták, hogy

egy pénzküldeményt tartalmazó zsák hiányzik.

Egyelőre még nem voltak tisztában, hogy mennyi pénz volt a zsákban és a fejezett emberek két milliót is eltűnéséről beszéltek.

Szombaton és vasárnap ugyanis óriási összegek futnak be a vidéki postahivataloktól a főpostára. A vidéki posták nem tarthatnak maguknál nagyobb pénzösszeget és a felesleget, rendszerint pénteken este beszállítják Nagyváradra. Nem ritka eset, hogy szombat reggel több millió lei érkezik be. A pénzt zsákokba zárva az autók szokta az állomásról beszállítani a főpostára.

A rovacsolás megindult és csakhamar megállapították, hogy

az eltűnt pénzeszsákban 237.488 lei névértékű papírpénz volt.

amely pénz a vidéki postákról érkezett be.

Két postást letartóztattak

A nyomozás megállapította, hogy az állomáson a többi csomagok a kérdéses pénzeszsákot is feltették az automobillra, tehát az automobilt kísérő postai altiszt és a vezető soffit vontaak először felelősségre.

Még meg sem kezdtek a kihallgatásukat, amikor Simon és Király postások beérkeztek a főpostára. Mindegyiknél egy postacsomag volt, amely az autóról esett le.

Az őrizetbe vett Fésüs Miklós és Mincscs Mihály elmondották a detektíveknek a részleteket. Vasárnap reggel 6 órakor indultak el az autóval az állomási postáról. Az utca még teljesen sötét volt és a nehéz autó nagy zajjal jött. Így történhetett meg, hogy az autó felülre bezárt hátulsó ajtaja, minden valószínűség szerint a csendőrpáncsnakság előtt kinyitott. A rázkódás következtében három csomag kiesett. Két doboz és egy pénzeszsák.

A kora reggeli órákban az utcán még alig jártak. Mindössze a postások jöttek, akik most kapták meg az állomáson a szétosztandó leveleket. Így találták Simon és Virág postások egy-egy csomagot.

Egy zsák pénz az utcán

A reggeli órákban tehát, ha a letartóztatott postások előadása valóság, az utcán egy zsák pénz hevert. Rengeteg pénz. Több mint egy negyed millió lei.

Fésüs Miklós és Mincscs Mihály úgy meg voltak rémülve a kihallgatásnál, hogy jó néhány óráig nem tudtak értelmes választ adni. Azt állították, hogy a zsák kieshetett az ajtó kinyitott ajtaján. Arra tényleg tanuk is vannak, hogy az autó nyitott ajtóval haladt az utcán végig. A két postás bűnösségére nincs semmi bizonyíték.

Gyanuba fogta a rendőrség azt a két embert is, akik az autóról lehullott három csomag közül kettőt megtaláltak. Nincs azonban semmi komoly nyom, amely igazolná, hogy ezek valamelyike, vagy akár együtt is ellopták volna a leestett pénzeszsákot.

Nem lehetetlen, hogy valami korai járókelő megtalálta az utcán a zsákot. Egészen bizonyos, hogy az első pillanatban nem is gondolt arra, hogy a zsákban pénz van. Arra a közmondásra pedig még kevésbé, gondolt, hogy: ki korán kel,

aranyat lel. És aranyat talált... Egy zsák pénz!

Mit mond Dimitriu postafőnök?

Felkerestük Dimitriu postafőnököt az állomási posta vezetőjét és érdeklődtünk az ügy részleteiről.

— A rendőrség őrizetbe vette a két gyanúsított postást. Mi a magunk részéről lefolytattuk a vizsgálatot. Természetesen arra vonatkozólag, hogy ki lehet a bűnös, nem nyilatkoztunk.

— Két lehetőség van, vagy az autót kísérő postások a bűnösök, vagy tényleg csak elvesztették a zsákot. Bennünket csak az ügy anyagi része érdekel. A posta nem károsodhat. Ha nem is lopták el a gyanúsítottak a zsákot, az az ő hanyagságuk következtében veszett el és ebben az esetben is őket terheli az anyagi felelősség. Úgy tudom, hogy Fésüsnek van egy háza. Ezt természetesen le fogjuk foglaltatni, hogy a posta kára fedezve legyen.

Borodi komiszár a nyomozásról

— A nyomozást — mondja munkatársunknak Borodi komiszár — azonnal bevezettem. A kihallgatások még folynak. Megnehezíti a helyzetünket az, hogy a zsák a kora reggeli órákban tűnt el és semmi olyan nyom nincs, amely alapot adna a határozott gyanúsításra. Mindenesetre több irányban folytatam a nyomozást, de természetesen még nem közölhetek semmit a nyilvánossággal. Talán holnap.

Keztyű tisztítást és javítást, valamint mindenféle tisztítást szakszerűen teljesíti
KEPES ELEK orvosi kötszerész Sas-passage

Szövetek.

batisztok, minden szélességű vásznak, asztalneműk, belésárak a legolcsóbban

Hajnal & Rózsa cégnél

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca 1).
Paplanok készítését és áthúzását vállaljuk.

NŐI HÓCIPÓ 500 teltől
kapható

REICHARD és fia cégnél

Gomblyukkötési, Endlizési
gépen jutányosan vállal

GLUCKMANN

Str. Saeuna (Kapucinus-utca) 4.

Női kabátok

most vásároljon

most olcsóbban vásárolhat

most a választék nagy

HEVESI női divatruházában

Str. Nicolae Jorga (Zöldia-utca) 8.

A legszebb Atlantic slágerfilm az

Elhanyagolt asszonyok

(A házasságtörés küszöbén)

Zsirbödönök gyári áron alul. — **Zománc-edények** angró- és detailban a legolcsóbban beszerezhetők

FRIEDMANN MAYER-nél Str. Nicolae Jorga (Zöldia-utca) 21. sz.
— Ugyanott egy világos szuterén helyiség azonnal kiadó. —

Dr Bolchis Viktor fegyelmije

Jogosan lakhatik a posta épületében, mert jogilag ő a vezető

Dr Bolchis Viktor postaigazgató ellen azt a vádat emelték a postavezérgazgatóságnál, hogy szabálytalanságokat követett el, a postászövetkezetnek kölcsönképpen olyan összeget adott, amely a korona és lei értékülkülönbözetből származott s bár ezzel elősegítette a tisztviselő megélhetését, a kölcsönt nem volt jogosítva folyósítani, végül terhére írták, hogy a magyar felekkel magyarul beszélt a posta épületében. E vádak kiterjesztették dr Szabó János postafőtanácsosra is. A fegyelmi bizottság szombaton ült össze Bukarestben a postavezérgazgatóság épületében, az elnöklést a bukaresti tábla volt elnöke Dimancea N. vállalta, a bizottság tagjai voltak a közlekedési miniszteriumnak s a postavezérgazgatóságnak kiküldöttei. Bolchis Viktort Onea Landontiu bukaresti ügyvéd képviselte, Szabó János dr személyesen jelent meg. A vádat Nichita Georgescu képviselte.

Dr Bolchis Viktor hatvan oldalra terjedő védíratot terjeszt elő. Ebben részben tagadta a vádak valóságát, részben kimutatta, hogy amit most vádként terjesztenek elő, azt érdemül tudták be. Iratokkal, felsőbb határozatokkal s rendeletekkel igazolta, hogy mindarról, amelyet ellene felhoznak, a felettes hatóságoknak tudomása volt, sőt sok esetben egyenesen rendeletre járt el, szabálytalanságot nem követett el s az, hogy a tisztviselőket segítette a legnehezebb időkben kölcsönrel, nem róható terhére.

Talpraállítják a NAC-ot

Új kezek új irányba vezetik a régi klubot

Onási érdeklődés mellett tartotta meg vasárnap délelőtti a Nagyvárad Athletikai Club a rendkívüli közgyűlést előkészítő taggyűlést, mely hivatal volt a vezetőséget meggyőzni arról, hogy a tagokban nem halt ki a clubszeretet, dacára az utóbbi időben szenvedett vereségeknek.

Hogy mennyire nem halt ki ez a klubszeretet, azt mi sem bizonyította jobban, mint az, hogy a Kath. Kör disztermét teljesen megtöltötte a tagok tábora. Eljöttek erre az ülésre azok a régi Nacis-ák, akik ezt az egyesületet, ezelőtt tizenhat évvel megalakították, hogy a sportolni vágyó ifjúságnak, osztálykülönbség nélkül ottfont teremtsenek. A terv fényesen megvalósult, nagy tömegeket zárt egybe a nemes cél érdekében.

Kovács Kálmán főállatorvos a NAC diszelnöke nyitotta meg az ülést, visszapillantott az elmúlt tizenhat év sok dicsőségére a mai hanyatlást csak látszólagos és ideig-óráig tartónak tartja. Kéri a tagokat, hogy ne csüggedjenek a vereségek együtt járnak a dicsőséggel és biztos reményének ad ki-fejezést, hogy a clubtagok rövidesen megtalálják azt a módot és utat, amely a mai hanyatlásból ismét arra a nívóra emeli az egyesületet, melyen a NAC mindig állott.

Ezután Szabó Andor ismertette részletesen a bajok okait, ismertette a tennivalókat és kér indítványokat a cél elérése érdekében. Szabó beszédét egymásután követték az óráig tartó felszólalások, különböző indítványok hangzottak el, Herczeg Sándor, Berkes József, Szántó Sándor, dr Lenkey Árpád, Löwenstein Rezső, Máthé Andor, Horváth Imre, dr Kovács Oszkár, Guth Árpád tették indítványait, mely után Lehoczky József tornatanár közölte a tagokkal hogy

a csüggedés indokolatlan, mert nem csüggedhet el az egyesület, melynek 200 actív tornásza, kitűnő tenniszszakosztálya, erős és neues birkózószakosztálya van.

rámutat arra, hogy nem szabad mindég egy-egy futballvereséget venni zsinórmértékül a szakosztá-

lyok közösen alkotják az egyesületet és ha egyik másik balsikereket ér el, nem jelenti azt, hogy a NAC elvész.

Lehoczky bejelentését lelkes eljenzés követte. A csüggedésbe új életet öntött ez az önbizalom és általában az a lelkes hangulat, mely az egész gyűlés tartama alatt beigazolta, hogy a pesszimizmus alaptalan, a hanyatlás csakugyan látszólagos, mint ahogy azt Kovács Kálmán mondotta.

Egy sportegyesület nem vesztethet el, melynek ennny komoly lelkes tagja van, akik vállalva siettek a club megmentésére.

A gyűlés befejezése előtt Szabó Andor kérte megjelenteket, vigyék hírül mindazon Nacistáknak, akik azt hitték, hogy már nem lesz képes a club talpraállni, hogy tévedtek, mert a tagok hatalmas tábora nem engedi a szétzüllést, hanem új erőt önt lelkesedésével a lankadó erekre, kéri továbbá a tagokat, hogy a két hét múlva megtartandó rendkívüli közgyűlésben még számosan jelenjenek meg, hogy menül jobban megválaszthatassak azokat, akik hivatva lesznek a NAC-nak régi hírnevét visszaszerezni.

A magunk részéről örömmel állapíthatjuk meg tehát, hogy a NAC-ról elterjesztett hírek nem feleltek meg a valóságnak.

(L.)

Gummiharisnya, sérvköltök, hasköltök „Husien” Str. Nicolae Iorga (Zoldfa-ut.) 13.

Szépségápolás

D. Stenberg Helen

modern kozmetika intézetében

Mária királyné (Bémer)-tér 3 szám, I. emelet

Schöberl-ágyak

készen és megrendelésre kaphatók 3500 Leiert

ART KARPITOSNAI

Strada Cosbuc (Szalárdi-utca) 9. Rosenzweig-palota Minden e szakmába vágó munkák legolcsóbb árban és felelősség mellett készülnek.

Asszonyok,

akik meg akarnak halni...

Nem hiszem, hogy élt valahol egy asszony aki nem foglalkozott volna az öngyilkossággal gondolatával. Olyan érzés ez, mely minden asszony egyszer már mélyen megfogott; minden asszony állt már halálugrásra keszen az élet szélén. A férfiak ezt az érzést nem ismerik. Weininger elintézte az asszonyokat azzal, hogy inferioritásuk megindokolásai közé sorozta gyakori halálvágyukat. Pedig nem mély inferioritásuk bizonyítja, ez — az öngyilkosság sohasem feminin jellegű — mély gondolkodás, töprengés eredménye, főképpen pedig cselekvésre való hajlam, ez pedig tudvalevően nincs elkönnyelve a feminin tulajdonságok közé. Az asszonyokat öngyilkosságra való hajlamuk tanítja meg az életismeretre.

Van alkotni tudás, lehet a gyönyör peroxizmusának egy tudata, van a férfi-test szívésségének egy utánereszhetetlen fölényessége, amit az asszonyok csak homályosan érezhetnek, ismernek, de azt érzni, amit az asszonyok elesett óráikban éreznek, mikor számot adnak maguknak az életükről; érzni azt az utánereszhetetlen, amely a mély önmegcélulástól az izomfeszítéssel életbenmaradásra kereszül a békés megnyugvás kéjes derűjéhez vezet, ennek az útnak rejtjeit a férfiak nem ismerik. Hogy mily nehéz asszonynak lenni, hogy mily tragikus a nagy az asszonyi lét — a férfiak nem is tudják. A legtöbb férfi nem tudja, hogy milyen szívtörő takar az asszonyok bordája. Nem tudják, hogy is akarják tudni, hogy a szív viharában mi mind a den merül el és mi minden marad meg örök, súlyos problémának. A férfiak, akik legtöbbször lelkükben egyellen hittelek: az érvényesülési akarással hitével élnek, részben félnek, részben unják megismerni az asszonyok lelkét, hitét. Ha a férfiak érdekli is őket, a szívükre nem kíváncsiak, inkább azt állítják, hogy nincs is szívük az asszonyoknak, nehogy foglalkozni kelljen velük és felelőségeknek éreznék magukat azért az asszonyi szívért, amit kedvük támadt a kezükbe venni, a szívükbe tenni...

Az asszony legyen mindig szép és elegáns, az asszony legyen mindig szellemes, okos, kíváncsi, natos, őszinte, egyben titokzatos. Az asszony tudjon törni lenni, mint a legörösből nyári eszaka, tudjon finom és elhárító lenni, mint egy megbántott hercegnő, tudjon könnyed lenni, mint a legédesebb szellő, tudjon tragikus lenni, de ne legyen. Tudjon mámoros lenni és mámorító, tudjon bölcs lenni és balga, az asszony legyen szerető anyja, testvér, feleség és gyermek egy személyben, tudjon grande dame lenni és kis édes kokott, legyen jó, mint a kenyér, alázatos, hívó és hü. A férfiak azt kívánják, hogy ilyen legyen az asszony, csoda-e hát, ha e rettenetes attitűdök között előáradnak, megkeserednek az élet izé a szájakban, öngyilkosságra gondolnak, hogy levehessék ezt a sok cök-mokot ami az életük? Bevallani, hogy egyedül érzik magukat — nem lehet! Bevallani, hogy az asszonyi érzéseknek és képességeknek a tengeré adni csak úgy lehet, ha éppen ilyen abszolút érzéseket és képességeket adnak az asszonyoknak a férfiak is. Bevallani, hogy kevés, ha nevel adnak, bevallani, hogy nem sok, ha pozíció adnak, bevallani, hogy nem a legfontosabb, ha pénzt, utazást, szabadságot adnak, bevallani azt, hogy ezért az „ügyért”, ami egy asszony boldogítása, a szívük és a hitük kell; a szívüket és a hitüket adják oda, az életük tartalmát, apróságait és nagyságait, úgy mint ahogyan az asszonyoktól megkivánják.

A modern élet hajszájában nem divatos figura többé a meg nem értett asszony alakja. Am, ahogyan árad a modern asszonyi élet nagysága, emancipálódása mindattól, ami tisztára asszonyi, olyan tragikus nő a szakadék lelki életük problémái és a között az élet között, amelyet jelszavak eredményeképpen valóban élni kényserülnek. A lelki és a valóságos életük konfuziójából származhatik az, hogy olyan gyakran meg szeretnének halni...

A férfiak pedig, úgy látszik, tovább egyszerűsítik nőelméletüket, melyet változtatlanul így foglalnak össze: az asszonyokat nem megérteni, hanem csak szeretni kell!

Rigyelem! Csak november 15-ig

Üzletáttszervezés

Kétfőtől óriási tömeg szövet

vel elárúsítás. Ritka

alkalmi árakban férfi

női kabát és ruha szövetek

Kardos és Társánál

Stepper cukrászdával szemben. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 8. szám alatt

Habsburg Károly

Ministerirodai főnöke az antiszemitizmusról

Az utóbbi időben érdekes nézeteltérés támadt az osztrák monarchisták táborában. Fő oka a zsidó-kérdés volt ennek az incidensnek. A Korrespondenz Herzog ma ezzel kapcsolatban azt az érdekes hírt közli, hogy volt király kabinetirodájának főnöke, Haditz gróf, aki a konzervatív néppárt képviselője a monarchisták táborából és a későbbi levelet küldött, melyben többek között a következőket írja:

"Az év június negyedikén a párt állást foglalt a politikai kérdésekkel kapcsolatban, és ma során bizonyos tisztázatlan kérdések is merültek fel. Ma már látom, hogy nem marad továbbra is a pártban, mert ez olyan beállítást alátámaszt, amellyel nem egyeztettem meg a párt vezetőségét. A legitimizmus bizonyos mértékben egyet jelent a konzervativizmussal. Az utóbbi időben ismertté vált a párt vezetőségnek új programja, mely egyben antiszemitizmus is jelent. Mindenki olyan álláspontot foglalt el a zsidó-kérdésben, amilyentől én egy, a monarchia számára hűveket a párt részére mindenestül káros, ha ilyen eszközöket használ. Kivált káros a zsidókkal szemben való állásfoglalás azért, mert azok a monarchiának mindig hűséges hívei voltak. Én, mint Károly császár volt kabinetirodájának volt főnöke, az igazsághoz híven megállapítom ezt. Nem tartom korlátozásnak azt, hogy a pártvezetőség a pártjainak megkérdése nélkül ilyen nagyszabású változtatást eszközöljön a programjában, azaz azokról csak utólag értesítette. Ez példátlan inkorrektség, mely nem felel a politikai tisztesség kívánalmainak. Ilyen körülmények között én nem lehetek a pártnak tova-
 ra is tagja, mert ezt az állásfoglalást a legitimizmus sem tartom összeegyeztethetőnek inkorrektségnek tartom továbbá azt is, a legitimizmus párt közéletét a volt császár és királynak magánleveleit és ezeket beállításban tüntette fel."

Az utóbbi levelet Polzer gróf így fejezi be: "Egyébként, mint Károly királynak hosszú ideje volt kabinetirodái főnöke és bizalmasa, tanúságot tehetek amellett, hogy a király mindig elismerte a zsidók lojalitását és antiszemitizmus az ő jellemével egyáltalán összeegyeztethető össze. Egyébként a faji antiszemitizmus a konzervatív gondolkodásnak is idegen, mert a konzervativizmus a kátholikus egyház hitelvein épül fel. Eppen ezért elutasítom a pártban ezt a programot, ezen megfontolás alapján kérem a párt vezetőségét, hogy tekintsen kielégtételnek."

Orthodox-ekülvő Bécsben

Milliárdos családok érdekes lakodalmi ünnepe

Az osztrák főváros előkelő köréit szennázó házassági ünnepség foglalkoztatja. Különösen a bérce- és bankvilágban pertraktáltak az azok a házassági akaszt, amely a legújabb zsidó ortodox rítus szerint folyt le. Ezt Bécsben szokatlan szertartást az teszi különös érdekessé, hogy a mátkapár az osztrák ortodox legnagyobb pénzkapacitása családjából ki és így semmiesetre sem volt ghettovezete ennek az ortodox aktusnak.

A menyasszony apja többszörös milliárdos, a háborúban gazdagodott meg, de ama ke-
 közül való, akiknek vagyonát a gazdasági krízisek zivatara sem semmisítette meg. Enn ismételten azon volt, hogy a társas-
 életben előkelő pozíciót szerezzen magának dacára azonban szigorúan ragaszkot-
 a zsidók osi, tradicionális dogmáihoz és az ortodox szellemhez, amelyben nevel-
 tetett.

A lakodalmi ünnepre 32 ortodox rabbit hívtak meg Galiciából. Ezek a rabbisok káftán-
 az "hernyósapkában" (stráml) jelentek az esküvőn. A vendégsereg többi része-
 ban, piasztronban, a hölgyek pedig diva-
 dekoltált estélyi ruhákban pompáztak. Az eredeti esküvői ceremónia alatt egy mekkorai lengyel-zsidó imákat adott elő baldachin alatt a menyasszonyt hétzer-
 tettek völgyébe körül. A szertartás többi-
 e is az ortodox házassági kódex előírásainak szorosan betartásával folyt le. A messze föld-

ről összegyűlt előkelő vendégek sokasága hal-
 latlan érdeklődéssel kísérte végig a furcsa szer-
 tartást minden egyes fázisát és a galíciai rabbi-

nusok érdekes vendégszereplését. A különös házasság sokáig beszéd tárgya lesz a bécsi haute voléennek.

Az erdélyi zsidóság minden panaszát Duca elé viszi

Az Erdélyi és Bánati Országos Izraelita Iroda vasárnap délelőtt Nagyváradon előnkénti értekezletet tartott, hogy a neolog hitközségeket érintő aktuális ügyeket megbeszéljék. Az ülésen dr. Vértessy Adolf Temesvárról, dr. Schütz Henrik Aradról és dr. Eisler Mátyás főbíró Kolozsvárról vettek részt. Nagyváradot dr. Adorján Armin ügyvéd képviselte. Ezenkívül meghívták a tárgyalásra dr. Kecskeméti Lipót főbíró, dr. Konrád Bélát és Flegmann Armin-t.

Az előnkénti értekezlet elsősorban a marosvásárhelyi kongresszuson hozott határozattal foglalkozott, amely tudvaleg a zsidó iskoláserelmek miatt memorandummal fordultak a miniszterelnökhöz, a házelnökhöz és a közoktatásiügyi miniszterhez.

Dr. Adorján Armin azt indítványozta, hogy a jövőben, ha bármilyen kérelme van a zsidó hitközségeknél, a többi fórumok mellett juttassák azt el Duca külügyminiszterhez is, aki Genben felrotta a kisebbségeknek, hogy miért nem fordultak ő hozzá, mielőtt külföldi fórumoknál keresnek orvoslást. Az értekezlet ezt az indítványt helyénvalónak tartotta és elfogadta.

Ezután a felekezeti egységesítésre vonatkozó törvénytervezetet tárgyalta az értekezlet. Megbeszéltek, hogy milyen kívánásokkal fordulnak ebben az ügyben az illetékes fórumok elé. Elsősorban is kéri a kultuszminisztert, hogy a törvénytervezetben tartsa fenn az eddigi rendszert, vagyis továbbra is ortodox és neolog hitközségek legyenek és kéri, hogy egy közgazdasági községben csak egy ortodox és egy neolog zsidó hitközség lehessen.

Az értekezlet egyik legfontosabb tárgya természetesen az iskolakérdés volt. Foglalkoztak a tanítók és tanárképzés ügyével. A kormány tudvaleg nem engedélyezte a zsidó tanítóképzőt.

A Palace kávéház tulajdonosainak válasza a Rimanóczy-ügyben Dr. Lánzi József urnak

Kaptuk a következő nyilatkozatot: Igen tisztelt Szerkesztő ur! Dr. Lánzi József ügyvéd ur nekünk adresszált és a "Nagyvárad"-ban megjelent hírlapi cikkére itt adjuk meg a magunk választ.

Mi nem akarunk hírlapi csatát, de bennünket provokáltak és kimerünk állni. A Royal-társaság bátorságát az adja, hogy biztos fedezékben érzik magukat, harcba szállásuk fedezék mögötti nyelvtölgöget és elbizakodottan modortalan. Mi egy ködöbástól nem ijedünk meg, mert bennünk igazság vért, az az igazság, mely előbb vagy utóbb, de győzni szokott. Ezért nem vagyunk mi sem egyedül, ha nem vagyunk többé-magunkkal se, érdekeltek és társak. Mi mögöttünk ott sorakoznak Nagyvárad kiadott szegényei, akiknek 70.000 aranykorona helyett, néhány méter tűzöl jut a nemes emlékü néhai Rimanóczy Kálmán 100 millió hagyatékát után. Mi mögöttünk ott van Nagyvárad lakosságának osztatlan véleménye, mely felháborodik azon, hogy a szegények 100 milliója a 66 szobás Rimanóczy-hotel, az egyetlen modern férfi és női gőzfürdő, az aranybányát jelentő Royal-kávéház, egy fényesen jövedelmező buffet, éjszakai drága táncbar, mindössze 400.000 leit, tehát nem is egészen 1 százalékot jövedelmezen. Ilyen jelentékeny összeget egy nagyváros legexponáltabb épület komplexuma, akkor, mikor a vicinális jelentőségű Széchenyi-szállót 260.000 leiel tudta értékesíteni a város.

De hazudnánk, ha azt mondanánk, hogy bennünket kizárólag a közérdek, a nyomorgó nagyvárad szegénység sorsa feletti aggodalom vezet. Nem a mi feladatunk a közérdek megővése. Mi nem akarunk tejszelegni más, sem magunk előtt ebben a nem testhez való szerepben, mi igenis első-sorban üzletemberek vagyunk. Mi üzletet akarunk kötni és azért az üzletet, amely a Royal-társaság csak 400.000 leit ér, mi nem gondolkodás nélkül, hanem komoly számvetések után

megadunk háromszor annyit, egy millió 200.000 leit, sőt hajlandók vagyunk messzebb is elmenni.

Egy millió leit a mai elpauperizálódott társadalomban, a rászorultak, az éhezők, a szegények mil-

Hogy mégis zsidó tanítókat nevelhessenek, a hitközségek elhatározták, hogy tanítói, vagy tanári pályára készülő zsidó ifjakat, saját költségükön fogadjanak taníttatni az állami képzőkben, hogy így a zsidó egyházaknak legyenek mindenkor képzett tanítói.

Megállapították, hogy bizonyos miniszteri rendeleteket, amelyek sérelmeket az egyes zsidó iskolákra, nem adnak ki általánosságban. Vagyis vannak olyan rendeletek, amelyek például csak az aradi, vagy a nagyvárad zsidó liceumnak küldöttek el. Eppen ezért feltehető, hogy a helyi hatóságok saját hatáskörükben adnak ki ilyen rendeleteket, amelyek a zsidó oktatást mélyen sértik.

Nagyvárad például rendeletet kapott a hittanitanításról a teljes romanizálásra. Ezt a rendeletet a többi iskolák nem kapták meg. Az országos iroda a kormányhoz fog fordulni ennek a kérdésnek a tisztázására és az iskola addig nem is hajtja végre a különben is sérelmes rendeletet.

Elhatározták az értekezlet, hogy minden hitközségben jogvédő irodát állítsanak fel a tagok érdekeinek hathatós képviselésére.

Tárgyalták a diáksegélyezés kérdését. Felmerült az a terv, hogy a diáksegélyezést egész Erdélyben központosítsák. Az értekezlet azonban adminisztratív szempontból is célszerűnek tartotta, ha kerületenként segélyezik a külföldön tanuló diákokat. A szegényebb hitközségek diákjait egy kolozsvári központtal létesített iroda fogja támogatni.

Az értekezlet még több fontos adminisztratív kérdést beszélt meg. Elhatározták, hogy a tél folyamán Temesvárra nagygyűlést hívnak össze. Előzőleg Aradon lesz újabb előnkénti értekezlet.

Az értekezlet után közös ebéd volt, majd a vendégek dr. Adorján Armin lakásán még hosszasan beszélgettek a közös teendőkről.

lióját senkinek sincs joga eldobni akkor, amikor ez az egymillió leit a város törvényes uton megszerezheti. A városnak a Rimanóczy bérletársasággal kötött mai szerződését mi teljes egészében nem ismerjük, mert a városházán a Rimanóczy-bérlet aktái hozzátartoznak a szigorúan bizalmasan kezelt dossziékhoz. Annyit azonban tudunk, hogy a miniszteri jóváhagyás egy olyan klauzulát alkalmazott, hogy a bérleti összeg évenként revizáló alá veendő. Amennyiben tehát a jelenlegi bérlet nem óhajtanak, vagy nem akarnának annyit fizetni, mint a mai bérlet, úgy automatikusan bekövetkezik a szerződés felbontása, illetve megszűnése. A Rimanóczy-bérlet lehet, hogy többet ér, mint amennyit felkínáltak érte, de kevesebbet semmiesetre sem.

Amit dr. Lánzi ur mond, hogy a Vajda és Kohn-féle ajánlatról ab ovo szó sincs, csupán bértelemelésről, legalább is kétségbe vonható. Mert ha a "Royal Művek g. m. b. h." nem ad annyit, amennyit az ér és amennyit mi minden pillanatban hajlandók vagyunk átvenni a bérletet, úgy a szerződés felbontása kell, hogy bekövetkezzen.

Mi dr. Popa György kir. közjegyző, volt prefektus ur, a delegált bizottság elnökének a szemé-
 lyében a köztér skrupulus nélkül harcolni tudó, objektivitásától el nem tántorítható, illusztris polgár-
 respektáljuk. Meg vagyunk győződve, hogy dr. Popa György morális intakságát, mely közéleti működésében mindenkor jellemezte, ebben az ominó-
 zus és szelében ismert üdigen csak olyan döntést provokálhat, amely téti a tiszta igazságot.

Dr. Lánzi ügyvéd ur, a Royal Művek g. m. b. h. egyik jogtanácsosának hírlapi nyilatkozata ma nem lehet, mint a Rimanóczy bérlet privát álláspontja. Göröcsös ragaszkodásuk érthető, hiszen a neveltség 400.000 lei bérösszeg ellenében évi albr-
 löiktől: a fürdőben kiadott buffet és borbelyüzlete-
 kért, a For Gentleman és Weisz E. Szigmund cé-
 gekről, a Reklám-áruházért, a kávéházi ruhatár bér-
 letért s a Schwartz, Szobel és Goldstein-féle laká-
 sokért, ismételtük albrletét fejében évi 720.000 leit inkasszálunk. Úgy tudjuk, hogy az új lakbérleti tör-
 vény értelmében ezeknek az albrleteknek a nagy-
 része teljes egészében magát a városi szegény-alapot illetné meg. A városi tanács azonban ezen jelenté-
 keny összegről lemond. Dr. Lánzi ur állítása sze-
 rint a Rimanóczy-bérlet mindezek dacára nincse-
 nek abban a helyzetben, hogy magasabb bért fizet-
 senek, holott a kávéházban maga a mayong-játék 45 lei tiszta jövedelmet hoz. A Rimanóczy-bérletre.

mint üzletre jellemző, hogy csak az a kedvező helyzete, hogy a szállodát a fürdő áradtógőzével fűthetik, 3—400.000 lejt megtakarítást jelent.

Igy kallódik tisztelt Láncri ur, tekintetes Tanács, lebecsült közvélemény és szerencsétlen szegénység, így kallódik bizony Nagyváradon egy nemes intenciójú hagyomány, amely ahelyett, hogy rendeltetését szolgálna, egy igen szűkkörü és szűkkeblű társaságnak válik rapid meggazdagodási forrásává.

Ami pedig a Palace és Egyesült Bankot illeti, megnyugtathatjuk Láncri urat, hogy mi csupán csak azért nem tudunk megegyezni az Egyesült Bankkal, mert a *títkos ügynököknek nem tudunk olyan magas ügynöki díjakat fizetni, mint az a szegény, szerencsétlen Royal Trust, amelynek mindenre jut pénze, csak a városi szegény-alapot képező házbérre nem.* Az Egyesült Bank a vétellel különben is megtalálta számítását, azzal, hogy 1921 szeptemberében 800.000 lejt vásárolta meg a ma 12 millióra becsült ingatlant. A jogai megvédését pedig bizzuk az Egyesült Bankra, amely még nem megy sem pénz-, sem pedig jogkölcsonért a szomszédra. Különben semmi sem bizonyítja fényesebben a Rimánóczy-bérlet fényes jövődeltét, mint az, hogy amíg a városnak évi 400.000 lejt fizet, csak a *birtokolt komplexumért, addig azért a Palace-ért, ami csak három év múlva lesz az övé, már előre fizet évi 600.000 lejt.* Vajon miből telik ez, ha nem abból a jövedelem-többletből, ami a szegények kárára sikkad el. A várossal kötött 20 éves szerződés alkalmával nagy kegyesen adományozta a Royal-társaság az utolsó fejezéként és annyi-szor említett „Papolczy”-háza, mely akkor 240.000 koronába került, ma túlértékelve 2 millió lejt ér meg (ennek jövedelmét is a Royal-társaság elvezi és nem a szegények). Hogy ha ezen ház 2 millió lejt ér meg, úgy elosztva 20 év alatt évi 100.000 lejenként kiteszi a kétféle lejt értékét: a mi ajánlatunk évi 1 millió 200 ezer lejt, tehát évente 800.000 lejtől több, ez még a hátralevő 16 év bérletnél 12 millió 800 ezer lejt tesz ki, adjuk vissza a túlértékelt „Papolczy”-háza 2 millió 800 ezer lejt és tisztán kiderül a város 10 millió 800 ezer lejt és ennek kamatos kamatait. Méltányos, igazság-szerető Láncri ügyvéd ur, tud erről Ön?... mint a társaság egyik jogtanácsosa, valószínűleg!

Ez az igazság Láncri ur és ha a közel jövőben összeül a megválasztott nagy községi tanács, ha addig nem adódna mód rá, addóni fog akkor, hogy győzzön az az álláspont, amely a miénk. Nem azért, mert a miénk. hanem azért, mert az az igazság.

Ezzel a válasszal nem is dr Láncri urnak tartozunk, hanem a tájékozatlan közvéleménynek. További purparlektba nem is bocsájtkozunk, a közönség ítéllete biztos és amit elmondottunk, abból nincs semmi elvenni és semmi hozzátenni valónk.

Oradea, 1925 nov. 8.

Maradtunk Szerkesztő ur igaz tisztelői

Vajda és Kolón,

a Palace-kávéház és szálló tulajdonosai.

Gyári árban

vásárolhat mindennemű
vázson és kelengyeárut a

Textil Centrala

Bulv. Reg. Ferdinand 18 szám alatti
cseh gyári lerakatkban

30, 60, 90, 120 és 150 napra
beosztott fizetési feltételekkel.

Paplanok Matracok

A betörők klubja

Irta: HENRY A. HERRING.

II. kötet.

Maxwell-Pitt másnap reggel kifizette hotel-számláját és Londonba utazott. Este kerékpárjával újra visszatért. Pár perccel egy óra előtt a Bourgoyne Lodge-park felé tartott és óvatosan a jelzett ablak alá lopózott. Az ablak nesztelenül engedett nyomásának és ő bemászott a szobába. Mademoiselle Adele nem volt ott. Talán éppen Walter Scottot olvasta fel úrnőjének. Mindenesetre elhatározta fél órát várni, mielőtt valamit kezdene. Talán meggondolta magát a leány és a keresztet is magával hozza, hogy a komplikációkat elkerülje.

Leült és gondolkodott. Egy betörő élete mégis különös. Detektívhistóriák emlékei jutottak eszébe. Sherlock Holmes és Poe Dupinje, a „Morgue-utcai gyilkosság”, a „Maria Roget titka”, az „Ellopott levél”. Igen, az ellopott levél. Mindenütt keresték, az egész házat felkutatták s emellett egész idő alatt az orruk előtt hevert a polcon, a névjegytartóban. Maxwell-Pitt felállt és villanylámpájával rávilágított egy polcra. Mindenféle apróság állt rajta, de a Viktória-kereszt nem volt ott. Erre különben nem is számított. Ugyan hol lehet? Adele habozott, mielőtt megmondta, hogy a hálószobában van egy ládában. Lehet, hogy tényleg ott is van, lehet, hogy nem. A szoba tele volt a kapitány holmijával, itt vannak a levelei, pipája, szolgálói könyvei. A Viktória-kereszt végre mégis talán itt lesz, a szobában.

Egy könyvszekrényt állt a sarokban. Kinyitotta, de be is csukta gyorsan, amint a British Encyclopedia rendezett kötetét megállapította. A fiokok sem tartalmaznak semmi érdekességet, de ahogy az utolsó kihúzza, tekintete azonnal két is etű-re esett. Kíváncsian nyitotta ki az egyiket, egy afrikai érem volt, de a másikban, ó égek! Ott feküdt a Viktória-kereszt!

Maxwell-Pitt gyorsan zsebre tette az érmet és ugyanabban a pillanatban az ajtó megnyílt.

— Ki van itt? — suttogta egy hang.

Pitt rávilágított.

Adele állt előtte halványan és izgatottan. Egy nagy ládikát tartott kezében. Kinyitotta és kiemelt belőle egy óriás gyöngyökből álló nyakéket.

— Itt van — suttogta. — Hol az ötven font?

Maxwell-Pitt átadta neki pénztárcáját. Adele kinyitotta, megnézte tartalmát és gyorsan zsebre tette.

— És most menjen, — mondta. — Vite!

Maxwell-Pitt az ablakhoz lépett. — Erre nincs szükségem! — mondta az ékszerdobozra mutatva.

— Nincs szüksége? — kiáltott a lány csodálkozva. Egy pillanatig farkasszemet néztek. Aztán eszébe jutott valami, a könyvszekrényhez lépett, kinyitotta a fiókot s látta, hogy csak egy doboz van benne.

— Maga ravaszabb, mint hittem — mondta.

— Fel akartam vinni magammal a keresztet, de a kapitány soká volt a szobában s aztán a Madame hivatott. Maga nem fogja azt a rendjelet elvinni. Adjá vissza!

Maxwell-Pitt fejét rázta.

A leány szemei lángoltak. — Nem akarja? Mon Dieu! Akkor lármát ütök!

— És hogy akarja az ékszerdobozt megmagyarázni? — Kérde Maxwell-Pitt.

— Nem tudom, de nem is törődöm vele. Nekem mindegy. Adjá ide az ordót, vagy csendet!

Megragadta a csengő zsinórját.

— Azt akarja, hogy csengessek? — kérdezte.

Az ajtónál halk neszt hallatszott és Pitt gyorsan lecsavarta lámpáját. Az ajtó kitárult és Richards kapitány lépett be, gyertyával kezében.

Maxwell-Pitt és Adele úgy állottak ott, mint akit leszegeztek. A világosság teljes fényre esett rájuk, de a kapitány nem vett tudomást róluk. Szemei mereven tekintettek az ürességre. Holdkóros álomban sétált, mítsem tudva arról, ami körülötte történik. Gyertyáját leállította az asztalra, leült a székebe, közelébe húzta a könyvválványt és vakon, üres tekintettel meredt a nyitott könyvre.

Nem fiók, mindenki tudja mára
hogy a legjobb, legjobb szabású férfi-, nő- és gyermekruhákat a legolcsóbban árulja
Klein Sándor, Sas-passage

Adele eleresztette a csengő zsinórját jelentősen ajkára tette. Halkan megmondta Maxwell-Pittnek: — Pszt! Veszélyes volna költeni! — suttogta. — Egyszer Mademoiselle len felköltötte, amint így alámában valólokára mutatott. — Menjen el gyorsan és csendesen!

Pitt kimászott az ablakon és visszament a szobába.

Adele ott állt az ékszerdobozzal. Itt kihúzta a pénztárcát, egy pillanatig gondolt, aztán gyorsan az ablakhoz lépett és elé dobta a pénzt.

— Vigye a pénzt! — suttogta bosszúhegye. — Majd segíték a rendőrségnek, hogy lefogják magát, mielőtt elviszi az irháját!

Aztán csendesen kiment az ajtón s a lejtikus egyedül maradt.

Maxwell-Pitt felvette a pénztárcát és elment. Másnap este megújította tagdíját a betörők klubjában a Viktória-kereszt felmutatásával, melyet Ofelsége nemrég Sefton kapitánynak adományozott.

A következő reggel Richard kapitány ajánlott csomagot kapott, melyben kis ékszerdobozok nélkül visszakapta eltűnt keresztét és néhány nappal később Mademoiselle is kapott egy csomagot, mely határtalan mére ötven darab aranyat tartalmazott.

Igy kísértette meg Maxwell-Pitt káprázatos tani a lányt az elmaradt rablásért. — Vagy gondolta, — az egyetlen, akinek kárát dologból, a belga aviatikus és egy mértelmel

(Folyt. köv.)

MOZI

— Miért hidegül el egy asszony a tél? Ez a kérdés örökké megoldatlan és ez a kérdés állandóan foglalkoztatja az emberiséget. Az Apolló-színház legújabb társadalmi drámája az „Elhanyagolt nyok”, szintén ezt a kérdést tárgyalja gyönyörű, csodás felvételekben gazdag dráma főszereplője a szerelmes asszony, az üzletileg elfoglalt férj, akiket a környek távolítanak el egymástól, reménytelenül, könny, fájdalom és igaz emberi szomorúság. Ez a nagyszerű film tanulságai gálhat mindazoknak, akik házasságuk bizonytalanság érzése miatt szenvednek mert megtanulják, hogy a házasság sűrűlődsai sohasem választhatnak el egymástól két összetartozó lelket. Az „nyagolt asszonyok” nemcsak tanít, de nyörködött is, mert a szereplők a legamerikai filmstark, Corrine Griffith és ton Sills a legkételetesebbet produkáló Az Apolló gazdag műsorát egy kacamack Sennett kétfelvonásos burleszk szíti ki. Ez a műsor péntekig bezárólag vetítésre.

— Lubitsch Ernőnek, a legnagyobb rendezőnek szellemes házassági komédiája mely a „Kvitték vagyunk!” címet viseli mutatja ma be a Dorian-filmszínház. A nagy származású Florence Vidor, a kikapcsoló Odolph Menjou, a szép Marie Prevost kitűnő humoros Monte Blue játszik a pápas darab főszerepeit. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. — Jön: a „Kétséges hídjá”.

Papini: Krisztus története 360

Gyönyörű ridikulók nagyon olcsó a „DOR”-ban. Reg. Ferdinand 18

Harisnya, keztű, selyemsál nagy választékban Szenszki Miklósnál, Sas-passage.

UJDONSÁGOK

A NAGYVARAD ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben:	Vidéken:
Első évre . . . 600 lei	Égész évre . . . 800 lei
Févre . . . 300 „	Félévre . . . 420 „
Ngyedévre . . . 150 „	Ngyedévre . . . 220 „
Ér. órá . . . 50 „	Egy órá . . . 80 „

Telefonszám 38.

•LEGUJABB•

Mégis igaz a Mussolini ellen tervezett merénylet

Róma, november 9. Az Unita Catolica azt írja, hogy a Mussolini ellen tervezett merényletet egy angol újságíró árulta el, akit Zaniboni beavatott tervébe. A Popolo Italia szerint Zaniboni már a múlt évben nagyszabású összeesküvést szervezett a

miniszterelnök megbuktatására, de nem tudta keresztülvinni. Megállapították, hogy Zaniboni ebben az évben kétféle líránál többet költött az összeesküvés előkészítésére, melynek főfőszke Genova volt.

* Az Izr. Nőegylet ma, kedden délután 5 órakor tartja a heti teadélutánját a Royal-bé helyiségében. Ez alkalommal háziasz-sínyok lesznek a következők: Barna Jeni, Beck Józsefné, Erdős Zsigmondné, Fier Dezsőné, dr. Fehér Adolfiné, Grünstein Eáné, dr. Halász Mártonné, Kohn Dávidné, Kaufmann Gyuláné, Leitner Sándorné, Mályi Lajosné, Perlesz Józsefné, dr. Rácz Önné, dr. Somogyi Imréné, Sebestyén Dezné, Schleifer Vilmosné, Stern Henrikné, Vda Gézné, Weimann Béláné, Weinber-Lajosné.

* Befejezték az Ardelean—Angelescu-ét. Megirtuk a napokban, hogy Angelescu N. véd provokálta dr. Ardelean Jusztin ügyvé-a regábeliekrol tett nyilatkozata miatt. A fel megbízottai az ügyet bevizsgálták s köl-mös nyilatkozatokkal befejezték.

* Az Ügyvédi Kamara a kivándorlás se-ése ellen. Nemrégiben a kivándorlási iro-kkal kapcsolatosan arról is írtunk, hogy ügyvédi kar tagjai közül is többen előse-ek a kivándorlási irodák nemzetpusztító-ukáját azzal, hogy segítségükre állanak. tettük a kérdést, hogy az Ügyvédi Ka-ra, mint erkölcsi testület megengedhető-t tartja-e, vagy sem az ügyvédi kar egyes-ainak felfogását, hogy útlevelek, azok-az való okmányok beszerzésével foglal-zhatnak. Az Ügyvédi Kamara elnöksége-ünk megjelenése után az ügyben vizsgá-ot rendelt el és annak lefolytatásával dr-az s Béla ügyvédet bízta meg, aki az-zetes vizsgálat befejezése után fogja ada-t és véleményét az elnökség, illetve vá-ztmány elé terjeszteni.

* Trafikosok a polgármesternél. Tegnap a edinánd-uti trafikokosok küldöttsége jelenke-t dr. Vostinar János polgármesterhelyet-nél. Vezetőjük, Vanga Péter előadta, tita-zzanak az ellen, hogy Horváth Nusi szí-zsónék trafikbódét adjon a tanács, mert ezt hadiözvegyeknek és hadirokkantoknak tartot-fenn a miniszter s a folyamodó ezen kategó-ik egyikebe se tartozik. A polgármesterhe-ettes megígérte, hogy az ügyet bevizsgálja s tanács elé terjeszti.

* Feloszlatták a diákszövetség. Bukarest-él jelentik: Hotineanu őrnagy, királyi vád-zos ma feloszlatta a független diákok szö-etségét és a megejtett házkutatás alkalmá-al számos levelet és okmányt foglalt le. A lata Universitarie című lapot, amely a rogresszív diákság organuma, örök időkre-tiltották.

* Jelentkezzenek a megyei prefektúrán ál-polgársági ügyben. Az állampolgársági feleb-zéseket tárgyaló bizottság a hírlapok után-tesíti első sorban határozatairól az érdekelte-et. A Nagyvárad a közlemények fontos-gára tekintettel, nagy súlyt helyez arra, hogy határozatok idejében és pontosan közöltesse-ek, hogy idejében legyen alkalmuk az érlelke-eknek a felebbesések és pólások megtételére, mert úgy az elutasítottak, mint a pótlásra fel-tiltottak határidőhöz vannak kötvé a jogor-olat megtételénél. Most azoknak a névsorát-öljük, akiket pótlásra hívtak fel és mai-ápia sem jelentkeztek pótló irásaikkal. Fel-ápia a bizottság az alábbiakat, hogy 13 napon-elül pótlóják irataikat, különben a legközele-b-ülésen valamennyit elutasítja. A pótló iratok: a Curtiu János várm. aljegyző adja meg a fel-ílágosítást. Kohn Izák, Horváth József muzsi-us, Guth Albert mérnök, Gancs Gyula villa-

mosmúnnél, Adamek János, Weisz Erzsébet, Vár-nai Ilona színésznő, Tiszarovics Vilmos, Macz-kó Árpád, Kronberger Albert, özv. Juhász Ti-vadarné és fia, Tivadar, Gold Henrikné, Dávi-dovics Jakab, Schwartz Heléna, Bachmann Dá-vid, Auerbach Márkus, Auer Károly, Arnstein Bernát, Traub Gyula, Jósca Kálmán, Fogel Elek, Weisz Samu (pálhazai születésű) özv. Szi-lági Sándorné, Hirni Róza és fia Ede, Ma-nyák Ferenc, Manuel Mózes, Koppel Arthur, Appel Károly (M.-Sziget), Kerekes Ida, Fülöp Ferencné, Farkas András (kolozsvári születésű), Schmuck Mózes, Klarmann Gyula, Prazán Ven-cel, Maravszky András, Handler Mayer, Lucsics Dobroszlav, Dautscher Benő, Stern Mayer (Már-marossziget), Méhes Katalin, Leichter Eliás, Ko-vács Károly (borgati születésű), Klein Lajos (de-recskei szül.), Gluck Mór (nagybocksói szül.), Vomácska József zenetanár, Weinberger Sala-mon (biharudvari szül.), Molnár Lajos (kolozs-vári-utcai 71. sz.), Reich Adolf fogtechnikus, özv. Czika Józsefné, Török Zsuzsánna (Halmi), Friedmann Regina (zborói szül.), Baum Sándor, özv. Fekete Lajosné, Varga Juliska, Günsz De-zeó, Trak Samu, özv. Weisz Adolfiné, Róth Esz-ter, Váradi Emil (Dicsőszentmártonból), Kovács András Székelyhidról.

* Eljegyzés. Schwartz Margitot el-jegyezte Mézner Emil. (Minden külön ér-tesítés helyett.)

Engel Stéllát eljegyezte Hönigs-berg Miklós.

* Mikor mulatnak a rabok. Szombaton dé-lután a Palace-étterem fászpincéjében fát vágta-k az ügyészségi fogházból kiküldött rabok. Az ör-az után állott és nem is gondolt arra, hogy ez-alatt a sorstól veri fiuk lent a pincében gazdál-kodhatnak. Kutyából nem lesz szalonna elvét követtek a rabok és mivel senki nem ellenőriz-te őket, feltörték a Palace-étterem borospincé-jét. Előbb a hordókban lévő borból ittak, az-után az inyenccébbek áttérték a palackos borra és később felbontották az első üveg pezsgőt. Este, amikor az ör hazakísérte a rabokat fog-házba, észrevette, hogy a „szomorú emberek” nagyon virágos kedvben vannak. A Palace-ét-terem tulajdonosa pedig kifosztva találta a bo-ror pincéjét. A rendőrség bevezette a nyom-zást. Megállapították, hogy Petrutz Dumitru és Tomita Dumitru rabok voltak a kezdeménye-zők. A kár 3400 lei.

* Tízmilliósi valuta-per tárgyalása Bu-karestben. Bukarestből jelentik: Tegnap egy monstre valuta-per tárgyalását kezdte meg egy döntőbíró, amelynek elnöke dr. Weisz Fülöp, tagjai dr. Dittler zürichi ügyvéd és Samielevici, a bukaresti Fortuna-bank igazgatója. A per egy tízmilliósi valutadiffe-rencia miatt folyik, amelyet a zürichi Swei-zer Bankferein indított a bukaresti Schuller-bankház ellen. A per tárgyalása több napig fog tartani.

* Ceai. Reuniunea Femeilor Romane din Oradea la 12 crt. ora 8 si 1/2 seara aranjaza un ceai urmat de dans in salele Cercului militar. Societatea romaneasca din Oradea este rugata a lua parte. Invitari speciale nu se fac.

* Makowska-film. Jól jegyezze meg! Jón: „A szerelem szigete” Lux-film a Hey-man-szinkörbe. A főszerepeket játsszák a 7 felvonásos drámában Heléna Makowska és Carl de Vogt.

* Öngyilkos akart lenni egy tizenhat éves leány. Pap Erzsébet 16 éves leány tegnap ösz-szevesztett az édesanyjával, aki súlyosan meg-dorgálta. Az érzékeny lelkű leány ekeseredé-sében veronált vett be. A kivonult mentők gyomormosást alkalmaztak és így állapotja már javulóban van.

* A Kányavár sorsa. A Cziller-palotában bérelte a Kányavár volt helyiségeit a Hillinger és Ilyés-cég Schweitzer Adolftól, a volt Enke tulajdonosától. A ház tulajdonosa pert indított a bérlek kimozdítása iránt, azon a címen, hogy a főbérletől bérleték a Kányavár helyisé-geit s nem eszközölték ki a háztulajdonos elő-zetes beleegyezését. Az elsőfokú bíróság a kila-koltatást kimondotta. A törvényszéken az ügy-ben kihallgatták dr. Simonca Györgyöt is tanu-ként s a bíróság az elsőfokú ítélet megváltozta-tásával a bérletben hagyta a bérletet, azzal az indokolással, hogy a főbérlet bérlete megszűnt s így a bérlet az albérlőké.

* Szemeszeti rendelést a poliklinikán. A hó 6-tól, péntektől kezdve naponként reggel 8—9 óra helyett 9—10 óráig tartják meg.

* Elmaradt az iparosok gyűlése. Az iparosgyűlést tegnap délelőtt 11 órára érte-keztetést hívott össze, melyen többek között a községi választásokra vonatkozó progra-mot is megvitatni óhajtották, valamint azt a megállapodást, melyet az iparostársadalom és a kereskedőtársadalom kiküldöttéi állí-tottak össze. A gyűlésre az iparoság nagy számban jelent meg, azonban a megnyitás idejében a vezetőség kihirdette, hogy a gyű-lés elmarad, mert a prefektus engedélyt a gyűlés megtartására nem sikerült megsze-rezniök, mivel a prefektus, aki egyébként szintén részt akar venni a gyűlésen, még nem érkezett haza Bukarestből s így az en-gedélyt nem írta alá.

* Házasság. Groszmann János és Groszmann Annuska (Brusturi) házás-ságot kötöttek. (Minden külön értesítés he-lyett.)

* Kedden délután a Dolly kerül színre pre-mier szereposztásban.

* Ügyvédi hír. Dr. Lintia Livius volt budapesti, majd temesvári ügyvéd, a Marg-hiloman-párt bánsági tagozatának elnöke, ügyvédi irodáját Bukarestbe, Calea Victo-riei 48—50. (Pasajul Imobiliara) helyezte át.

* Az „Erdélyi Kincses Kalendárium” november hó közepén jelenik meg.

* Orvosi hír. Dr. Fried József szem-orvos úttárol hazaérkezett és rendelését Pá-vel-utca 17. sz. alatt újra megkezdte. Ren-del. d. e. 11—12-g, d. u. 3—5-ig.

Dr. Bihari Miklós orvosi rendelőjét Rimanóczy-utca 2. sz. I. em. alá helyezte át. Rendel. bór-, nemibetegeknek d. e. 11—3-ig és este 7—8-ig. Nőknek d. u. 4—5-ig.

* A nőket is megfialaltják. Bécsből jelen-tik: A bécsi tudományos akadémia tegnapi üle-sén Steinch professzor benyújtotta művét, a melyet asszisztenseivel, dr. Heinleinnel és dr. Wiesnerrel együtt dolgozott ki. A könyv a bé-csi élettani intézet kiadásában jelent meg és é-ét óta az első közlemény Steinchnak. Ugyan-csak a megfialalás korszakalkotó problémájá-val foglalkozik. Az új mű címe: „A szekszuális korhatár kibővítése, a szekszuális jelleg fejlesz-tése és az elagott szervezet reorganizálása ovárium és placento-kivonatok segítségével.” A könyv nagy előhaladást jelent az öregség lekü-zdése terén. Egy, Steinch által egyelőre még ti-tokban tartott módszer után szerzett kivonat alkalmazásával, a hatószert kis injekciókban adagolva, kasztrált nők és a természetes uton elagott asszonyok egyaránt visszanyerhetik tel-jes növekedésüket. Kísérletek tanúsítják, hogy az új Steinch-kezeléssel már teljesen szénilis nők rég kialudt életműködése is a legteljesebb mér-tekben visszaáll.

* A világhírű amerikai Ford-gyár legújabb szennazációs formában teljesen új gyártmányú valódi luxus-autókat hoz forgalomba, amelyek az eddigi megszokott Ford-kocsikhoz nem is hasonlíthatók. A Perry-automobil vállalat, mint Erdély legrégibb és legnagyobb szabású Ford képviselője, ez alkalommal is vezérszerepet tölt be, amennyiben ezen teljesen új típusú automobiloikat már is forgalomba hozta és cluji tüzelhetlyiségeiben minden érdeklődőnek szívesen bemutatja, ahol mindenféle mezőgazdasági gépek is megtekinthetők. Az új autók sokkal nagyobbak és alacsonyban épített karosszériájuk folytán az utasnak igen kényelmes ülést biztosítanak. Praktikus és tökéletesített mechanizmusuk és egyéb újítások folytán a 3—400.000 lei értékű automobiloikkal egy klasszisa sorozandók. Különböző színűk és gyönyörű kivitelük dacára a régi ában, sőt tetszés szerinti részleteztetésre is kaphatók, mert a Perry-cég amerikai mintéára a legnagyobb súlyt a piac meghódítására a legnagyobb súlyt a piac meghódítására. További népszerűsítésük végett teljesen ingyen, bármely vevő egy autóhoz, vagy traktorhoz juthat.

* Kilencszázhatvan szegény jelentkezett a városi ingyen faért. A városház népjóléti ügyosztálya ezen a héten kezd a 480 méter tűzifa kiosztásához. A 480 méter faért 970 szegény jelentkezett. A város rendes istápolói és egy sereg szermeres szegény, akikről Kolontáry János aljegyző, a népjóléti ügyek referense vezet kimutatást. Az olyanok, akik állandó havi segélyt kapnak a várostól, négy mázsa fát osztanak ki, a többiek két-két mázsát kapnak. A tél második felében megismétlik ezt a kiosztást hasonló mennyiségben.

* Kedden délután a Dolly kerül színre premier szereposztásban.

Véres verekedés egy bucaresti futballmérkőzésen. Bukarestből jelentik: Sulyos incidens történt vasárnap délután a Ciocanul-sporttelepen, a Juventus sportegyesület mérkőzésén. A Juventusnak sikerült egy gól fölényt szerezni a Coltea-val szemben, amire ez utóbbi csapat hievei áttörték a rendőri kordont és lerohantak a sportpályára, ahol ütlegetni kezdtek a Juventus játékosait. Ezt a Juventus hievei nem hagyták annyiban, ök is a sportpályán teremtek és a két csapat között pár perc alatt valóságos közelharc fejlődött ki. A rendőrség közbelépett és szétválasztotta a verekedőket. Főképe: a Juventus egy játékosát, akit Bukarestben Fronioinak neveznek, a rendőrség budapesti körzészre letartóztatott. A sportnak Bukarestben is vannak áldozatai.

* Halálos szerencsétlenség a bihardioszegi állomáson. A Nagyváradról induló vonatallal tegnap reggel érkezett Bihardioszegre Polyák Józsefine ötven év körüli nő, aki Lugosról rokonai látogatásáról utazott haza. Leszállt a vonatról és a sínok között a kijárat felé igyekezett, amikor a székelyhidi szárnyvonalról berobogott a zilahi vonat. Többen kiabáltak Polyákné-ra, hogy vigyázzon, mert elgázolja az érkező vonat, azonban a szerencsétlen asszony a közlegelő lokomotív láttára annyira megzavarodott, hogy valósággal megállt a sínok között. A vonatvezető teljes gőzzel fekezett, azonban már késő volt, a mozdony leütötte a nőt és a kerek a nyomrón és lábszárain átfutottak. A szerencsétlen asszony vére befestette a mozdony kerekereit, lábai pedig levágva maradtak a sín mellett. A vonat alól már csak a nő halálra roncsolt holttestét húzták ki s adták át odahívott családjának. Az állomás vezetősége azonnal megejtette a vizsgálatot s a tanuk vallomása alapján megállapították, hogy Polyákné vigyázatlansága okozta a szerencsétlenséget.

* Újpalota bíróját felmentette a törvényszék. A múlt évben egy lösszezárs kapcsán sulyos összeszólalkozás történt Fernbach Sándor Újpalota község bírója és Schmidt János gazdálkodó között. A feljelentés szerint Fernbach úgy arcultotta Schmiedtet, hogy annak sérülése s napon túl gyógyult. Könnyű testi sérülés és hivatalos hatalommal való visszaélés miatt állították bíróság elé Fernbach bíró. Tekintettel azonban arra, hogy terhelo vallomást a tanuk nem tettek, Fernbach Sándort felmentették a vád- és következményei alól.

Tízezer példányban jelenik meg a

NAGYVARAD

közel 200 oldalas újévi

NAPTÁRA

Ezt a naptárt mindenki megkapja ingyen, aki a

NAGYVÁRAD-OT

állandóan olvassa.

Hirdetéseket

a naptár részére felvesz a kiadóhivatal és a Rudolf Mosse hirdetési iroda, B-dul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 14. sz.

* Kedden délután a Dolly kerül színre premier szereposztásban.

* Véres verekedés egy korcsmában. Vasárnap délután véres verekedés történt egyik külvárosi korcsmában. Jég József és Bodor Farkas Antal cigányzenész között. A verekedés közben Jég zsebkésével sulyosan megsebesítette ellenfelét, akit a közkórházba szállítottak. Állapota nem sulyos.

* Adakozás. Molnár Antal és neje néhai Breider Arminné elhunytá alkalmából az izr. négyletnek 500 leit adományozott.

NYILTTÉR

Értesitem a t. közönséget, hogy az általános műhelyemet Str. Mărăști (Lázár Vilmos-u.) 3. szám alól Str. Cogălniceanu (Várady Zsigmond-utca) 13. szám alá helyeztem át.

Bittenbinder

Tudomásul

A Nagyvárad Vasöntőde és Gépgyárban tisztviselői alkalmazásban levő Magyar Hugóért semmiféle felelősséget nem vállalunk, szüleitől örökre kitagadva gyermekünknek nem ismerjük.

Magyar József és neje.

TŐZSDE

Bukarest, november 9. (Zárlat.) Páris 860, London 1030, Newyork 212 fél, Milánó 842, Zürich 41, Bécs 30 fél, Prága 630. Valuták: font 1023, frank 875, svájci frank 40, lira 850, dinár 370, dollár 21150, osztrák 2950, magyar 29, szokol 625.

Zürich, november 9. (Zárlat.) Berlin 12350, Amsterdam 20875, Newyork 519, London

251525, Páris 2060, Milánó 2050, Prága 1950, Budapest 7270, Belgrád 920, Bukarest 245, Vrsat 86, Bécs 7315.

Budapest, november 9. A budapesti tőzsdé bonatőzsde zárlatai: Buza 355, rozs 230, talmányárpa 260, sörárpa 350, köles 200, zabárpa 6 tengeri 275, új tengeri 170.

Convocare.

S. A. Comerciala a cărilor Trasil vaniene ține la 18 Novembre 1925, ora 16, în Oradea-Mare, la biroul advocatului Dluui Béla Lévai o adunare extraordinară la care sunt invocați Domnii acționari cu următoare program:

Lichidarea societății și alegerea liquidatorilor.

Directorul.

G. 10699/1925 exec.

Arverési hirdetmény

Oradea-Marei városi járásbírósa 4711/1925 sz. végrehajtás elrendelő végán alapján Özv. Weisz Adolfiné javára a gatanatosított végrehajtás során lefolyó ingóságok, butorok pek műhely és tőberendezések árverésére határnapul november hó 10. napjának d. u. 3 óráig tüzetik ki a Calea Victoriei 33 sz. a. 3. emeleti szobában.

Oradea-Mare la 16 Oct. 1925

Del ju ss. Na

Vasutijegye

belföldre
külföldre

pontosan nap
áron válthat

HEGEDÜS HIRLAPIRODABAI

Kérjen telefonon
felvilágosítást.

Telefon:

4-58

Bizományba bármit elfogadok

és eladok u. m. Antikdolgokat, butorokat, szőnyegeket, kézimunkákat, festményeket stb. — Butorok szobát, lakást és ház eladást előnyösen közvetítek.

Özv. Kelepecz Dezsőné

Strada Delavrancea (Ritoók Zsigmond-u.)

Telefon: 62

Angol festő vászon, olaj festék tubusban, festőszerek, vízfesték gomb és tubusokban, ecsetek mindenféle nagyságban kapható

SONNENFELD
papíráruházában
piața Red. Maria
(Cemer-tér) 3

Chemare

douăsprezece adunarea generală regulată
la Fabrica de bere Dreher-Haggenma-
cher S. A. din Oradea-Mare, care va avea loc
Noemvrie 1925 ora 10 a. m. în Oradea-
Mare, sala de consiliu a Casei de Păstrare din
Oradea-Mare S. A.

Ordinea de zi:

1. Raportul Consiliului de administrație și al
tuturii de cenzori.
2. Prezentarea și stabilirea bilanțului pe a.
25. și Contului profit și pierderi și hotărâre
v la distribuirea profitului.
3. Hotărâre relativ la descărcarea consiliului de
d și comitetului cenzorilor.
4. Stabilirea onorariului comitetului cenzorilor,
menul de gestiune 1924-25.
5. Expirând mandatul membrilor din consiliul
de d. și comitetul cenzorilor. alegerea noului comi-
te de administrație și comitet de cenzori.

Consiliul de administrație.

Cont de bilanț la 31. August 1925. Active, Intra-
de fabrica 31.250.— lei, clădiri și instalațiuni de
45.325.431.24, bute 3.422.978.68, sticle și lazi
2.76, Trăsuri 160.063.—, rezerve de cassa 77.481.47,
ave de marfuri și materiale brute 15.037.217.12, de-
și creanța dela bănci 8.660.031.84, hărții de valoare
0.—, cont tranzitoriu 20.500.—, Total 72.831.846.11.
Capital societate 7.000.000.—, contul avansurilor
de la cenzori 23.000.000.—, fondul de
ave ordinar 247.899.—, fond de rezervă de deval-
tație 7.380.000.—, creditori 34.198.688.48.—, cont
tranzitoriu 58.448.—, transport de profit din anul 1923/24
18.292.73.—, profit din anul 1924/25 828.517.90.—,
72.831.846.11.

Cont de profit și pierdere la 31. August 1925. Per-
Cheltuieli generale 19.420.355.76.—, fondul de
ava de devaltație 3.400.000.—, transport de pro-
din anul 1923/24 lei 118.292.73.—, profit din anul
25 828.517.90, Total 23.767.166.39. Profit. Cont de
23.648.873.66.—, transport de profit din anul
24 lei 118.292.73. Total 23.767.166.39.—.

Meghívó

Dreher-Haggenmacher Nagyváradi Sörgyár
1925. évi november hó 20-án d. e. 10 óra
Nagyváradon, a Nagyváradi Iakarekpenz-
tár rt. tanácstermében megtartandó

Tizenkettedik évi rendes közgyűlésére.

- Napirend: 1. Az igazgatóság és felügyelő-
bottság jelentése.
2. Az 1924-25. évi mérleg és nyereség- és
vesztesség-számla bemutatása, megállapítása és
hározathozatal a nyereség felosztása tár-
ban.
3. Határozathozatal az igazgatóságnak és
felügyelőbizottságnak adandó felmentvény tár-
ban.
4. A felügyelőbizottság tiszteletdíjának meg-
apítása az 1924-25. üzletévre.
5. Az igazgatósági és felügyelőbizottsági
ok megbízatása lejárván, az új igazgatóság
felügyelőbizottság megválasztása.

Az igazgatóság.

Mérlegszámla 1925 augusztus 31-én. Tartozik. Gyár
31.250.—, gyári épületek és berendezés 45.325.431.24
dók 3.422.978.68, üvegek és ládák 40.392.76, foga-
196.063.—, pénztári készletek 77.481.47, árukészle-
és nyersanyagok 15.037.217.12, adósság és bank-
vetelések 8.660.031.84, értékpapírok 56.500.—, átme-
si számla 20.500.—, összesen 72.831.846.11. Követel.
szvényitke 7.000.000.— lei, részvényesek előleg be-
tétési számla 23.000.000.—, rendes tartalék 247.899.—,
térlekőkenési tartalék 7.380.000.—, hitelezők
198.688.48, átmeneti számla 58.448.—, nyereség-átho-
1923/24 évről 118.292.73. Nyereség 1924/25 év
8.517.90 lei. Összesen 72.831.846.11.

Nyereség-Vesztesség számla 1925. augusztus 31-én.
rtozik. Általános költségek 19.420.355.76, amortizáció
térlekőkenési tartalék 3.400.000.—, nyereség-
uzat 1924/25 évről 118.292.73, nyereség 1924/25
8.517.90 lei. Összesen 23.767.166.39.—. Követel. Sör-
számla 23.648.873.66 lei, nyereség-áthozat 1923/24 évről
8.292.73. összesen 23.767.166.39.

Szörme újdonságok
Leichner szücsnél,
Sír. Episc. Clorogariu

MEINL porköl-kávé na-
ponta friss érkezik
a WURST-céghez
Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut)

Heti értesítés!

Érkezek nagyon olcsó árban

gyógyszereknek, tégelyek, gyógy-
szer üvegek, kölnivizes üvegek, par-
fümös üvegek, étheres palackok,
irigátor üvegek, agyédények. stb. stb.

Kereskedőknek

likőrös-, cognacos palackok, demijo-
nok, saját gyártmányu, lámpák, lámpa-
csövek, tábla ablak üvegek.

Eladás nagyban és kicsinyben

Biharmegyei kereskedőknek fuvarossal szállítottunk

Frații Komlós Testvérek

Gyári raktár — Nagykerekesedés

Oradea-Mare — Nagyvárad

Strada Nicolae Iorga (volt Zöldia)-utca 13 szám.

Telefonszám: 3-12.

508—925

Publicațiune.

La notariatul cercual Braica pentru
indeplinirea postului de subnotar se caută
un notar diplomat necăsătorit. Retribuți-
unile sunt cele staverite prin lege, iar sub-
semmatul îi asigură vipt gratuit, locuință
incălzit și luminat. Postul se poate ocupa
unediat Dovitorii a ocupa acest post să
se adreseze cu actele subsemmatului.

Bratra la 5. Noemvrie 1925.

Irimie Balog

notar cercual

ANDRÁSSY

Oradea-Mare, Str. Vlahuța (Szent János-utca) No. 6.

Szücs

és szörme üzletében

a leguabb dívtu szörmek, boák, bundák,
sport-kabátok, méret után a

legolcsóbban készülnek

Árverési hirdetmény.

Szerződésellenesen szállító fél ter-
hére és veszélyére f. évi november hó
20. napján d. u. 3 órakor dr Popa György
közjegyző ár közbenjöttével, ennek iro-
dájában (Cosbuc-u. 7.) megtartandó nyil-
vános árverésen 1051 darab kis amerikai,
csirizes rongyos jutta zsákot, készpénz-
fizetés ellenében a legtöbbet ígérőnek
el fognak adatni.

Kikiáltási ár darabonként 5 lei.

Bánatpénz 10 százalék.

Vevő viseli a vételi illetéket is.

Az árú telephükön (Baros-u. 2.) reg-
gel 8-tól d. u. 5-ig megtekinthető.

Oradea-Mare, 1925. nov. hó 9-én.

Reichmann és Boskovits.

Kittünő hangú

Zongora

26 ezer leiert sürögösen

eladó.

Sternberg

Reg. Ferd. (Rákóczi)-ut 14. szám

Cipész, Csizmadia Urak!

Gen. Holban (Széles)-u. 12. sz. a.

bőrüzletem megnyílt

Ugyanitt cipőfelsőreszkészítés Geor-
gescu Pál úr vezetésével, mérték után.

Réti Béla

Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!

Ne mulassza el a kedvező alkalmat!

Szőnyeg Hencsertakarók Butorszövetek Matraczgrádlík

nagy választékban, nagyon olcsón

részletfizetésre is

„RAPID”

Str. Alexandri
(v. Teleky-utca) 4.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész, Sas-passage 20.
Saját készítményü

Sérvkötők, haskötők
gummiharisnyák, speciális
kötszerek, női és férfi övszerek.

Szőrmeárúk

nagy választékban, feltünő olcsó árban. —

Alakításokat nyári árban vál-
talok. — Kivánatra házhoz is megyek.

Rubin szücs

szörmeüzlete, Calea Victoriei (Kolozsvári-utca) 5. sz.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

FORDSON TRAKTOR ame-
rikai kettős ekevel

FORD teher-
FORD luxus autó

engedélyezett képviselőte:

Andriská és Rosenbaum

Calvin-utca 15. Telefon 209

Osszes alkatrészek raktá-
ron. — Legelőnyösebb fel-
tételék mellett.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ridikülök

gyártását megkezdettük és azokat eredeti

gyári árban árusítjuk.

Nagyváradai Bőröndáru
és táskagyár
Str. Cuza Voda (Szacsavay-u) 18

MEGNYÍLT az első nagyváradai כשר משה
cukrászda! Mindennemű cukrász sütemény, leg-
szébb alkalmi díszítorták, teasütemény, keksz, bonbo-
nok, valamint legfinomabb REGGELI és uzsonna
kávé legutányosabbban, ábonensek kedvezményben.
Adiarnel, Str. Gen. Mosoiu (Kert-utca) 2. sz. alatt

**Apróhirdetés egy
szó ára 4 Lei, vas-
tag belével 8 Lei,
legkisebb hirdetés
10 szög 40 Lei.**

Levelezés

Rendszerítő R. J. jelégére
levél van a kiadóhivatal-
ban. 5167

Tisztviselőnek a **Plaja Re-
gina Maria (Bémer téren)**
Kertész Reclam áruba-
zában **árkedvezményben**
részesülnek minden divat-
áru cikkekben november
1-től. 2461.

Oly hölgyek, kik súlyt he-
tyeznek arra, hogy arcuk
löketelesen szép, tiszta, folt-
nélküli legyen, használják
a csodás hatású **„A s i”**
crémet. Kapható mindenütt.
Megyei foraktár: **APOLLO**
drogueria.

OKTATÁS

Dinamotekercselő gyakor-
lati esti tanfolyam. Előadja
Halogh Lajos okl. elektro-
technikus. Str. Oituz (Lah-
ner György-u.) 7. Felvél-
tások ugyanott. 5173

Angol órákat ad kitűnő
módszerrel, Amerikából
visszatért okleveles tanár-
nő. Jelentkezést Hegedűs
Hirlapirodába kér. 5173H

ELLÁTÁS

Kitűnő házikoszt házhoz
hordva és ott elfogyasztható
kapható **Parcul Traian 1.**
(Széchenyi-tér) földszint 1
a kapu bejáratától balra. 5126

LAKÁS

Egyszobás, konyhás lakást
lelőpéssal keresek, lehető-
leg Velencén. Címeket a
kiadóba kérek. 5138

Kiadó azonnalra nagyobb
complexum bármily gyár-
üzem részére központban
kedvező évi bérrel. Bővebbet
Oláhnál, Axente Xever
Bém-utca 6. 5113

Kereskedelmi irodahelyi-
ség kiadó **Ferdinánd király**
(Rákóczi)-út 19. 5169

Két szobát lehetőleg fürdő-
szobával, keresek irodának
és lakásnak központban.
Címeket kérem „Ardeal” iro-
dával (főposta mellett) kö-
zölni. 5171H

Butorozott szobák teljes
ellátással vagy anélkül,
rövid időre is bármikor
kaphatók. **Agentura Vértess**
Str. Cogălniceanu 16. 5183

Alkalmazás

Német leányt keresek gyer-
mek mellé. Jelentkezés dél-
után **Benedek cukorkaüzlet**
Regina Maria (Bémer)-tér.
5179

Tanuló fiut vagy leányt
felvesz **Manók Ferenc** női
szabó, **Ciprian Porumbescu**
(Szentpéter)-utca 1. 5176

Jobb megjelenésű gyer-
mekszerető leány gyermek-
hez vagy szobaleánynak.
Cim a Hegedűs Hirlapiro-
dában. 5174H

Alkalmi főzésre ajánlkozok
intelligens nő, vidékre is,
Esetleg urházhöz bejárna
főzni. Cim I. C. Bratianu
(Szaniszló-u.) 44. 5131

Intelligens özvegy urinő
házvezetőnő vagy ehhez
hasonló állást keres magá-
nos urnál vagy urnónél
vidéken. Megkeresést Kis
Nelli cimen Hegedűs Hir-
lapirodába kérek. 5181H

Videkre szobaleány mellé
mindenes főzőnő kereset-
tik. Cim a kiadóban. 5166

Kezdő irodista leány gép-
és gyorsírásban jártas, jó
kézírással állást keres. Cim
a Hegedűs Hirlapirodában.
5172H

Ugyes szobaleányt 15-ére
keresek. **Sonnenfeld Ando-
né.** Príntul Carol No. 6,
I. em. 5168

Felügyelő, raktárnok, in-
kasszáns vagy más bizalmi
állást keres teljesen meg-
bízható románul és néme-
tül is beszélő középkorú
családos izr. férfi. (Esetleg
utazói állást is elfoglal
Transilvaniában és a Ré-
gátban jártas). Szíves meg-
keresést „Teljesen megbíz-
ható” jelégére a Hegedűs
Hirlapirodába kér. 4045H

Rendesebb asszony, ki-
tűnően főz, szakácsnőnek
menne. **Parcul Alba-lulia**
(Bunyitai-liget) végébe, Vi-
rág-utca 1. 5180

Remélem

tudja már, hogy a

Pannoniában

vizumoztat

DEUTSCH

a futár

Utleveléket elintéz

Adás-Vételei

Épületanyagok eladók. A
volt **Török-féle** hordoggyár
összes épületei és beren-
dezése lábon vagy lebontva
eladók. Ertekezni a Nagy-
váradi Vasöntődében. 5170

Eladó 298 beköltöztethető
ház kedvező fizetéssel, szőlő-
k, földek, malmok, laká-
sok, üzletek. **Weisz Gizi,**
**Matei Basarab (Nyomda-
utca) 4.** 5136

Biedermayer nagy fotel
magánosan eladó. **Parcul**
**Carmen Sylva (Schlauch-
tér) 2. sz. Szendrei.** 5148H

Bizományba elfogadok
porcellánt, fehérneműt, sző-
nyeget, ékszer, kézimű-
veket vagy bármit. **Weisz**
**Gizi, Matei Basarab (Nyomda-
utca) 4.** 5133

Használt női fekete kabát,
egy zsakett öltöny, cipők,
ruhák olcsón eladók. Cim:
Cuza Voda (Szacsavay-utca)
19. sz.

Eladó vagy bérbeadó **Fé-
lixfürdő** melletti szálloda,
19 szoba, vendéglő, 4 ka-
tasztrális hold szántó, erdő,
télikert stb. **Weisz Gizi,**
**Matei Basarab (Nyomda-
utca) 4.** 5134

Eladó ház üzlettel,
konyhával, rőgtörővel,
220.000 lei. — **Tomea**
9-12-ig, 3-6-ig, **Le**
nescu (Körös-u.) 2. sz.

Eladó központban,
közvetlenül 4 parkettas
helyiségi ház, 500 or
Weisz Gizi, Matei
(Nyomda-u.) 4.

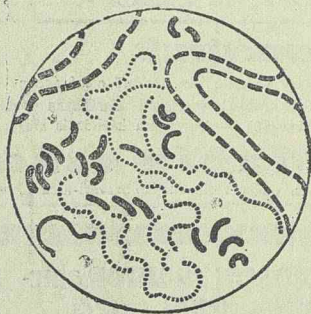
Eladó Str. Alexan-
du, leki-utca környékén
bás, előszobás, má-
nyag kettel, hány-
hatvanzer lejért. **Fel-**
iroda Str. I. C. Brati-
(Szaniszló-u.) 1a. 5135

Eladó, kiadó, cseré-
lő, 24 óra alatt elinté-
zhető szobát, ad-
torozott szobát, ad-
Weisz Gizi, Matei
(Nyomda-u.) 4.

Sürgősen eladó im-
Bárnujiu (Damjan-
12 számú ház, nye-
varral, nagy kettel,
szobás, előszobás,
egy 2 szobás udva-
sal, esetleg felerés-
fél kettel, külön
Ertekezhetni a tulaj-
nál Str. I. C. Brati-
(Szaniszló-u.) 63.

Jókarban levő iro-
dohányzóasztal, in-
ket megvásárolók.
tok „86” jelégére
hivatalba.

Kár, hogy nem lehet azt a sokféle mikrobát, mely a szájban és fogakon élősködik, természetben megnagyobbítani. Azok az emberek akik nem akarják belátni, hogy a szájüreget okvetlenül — még per naponta többször — kell valamely antiseptikus folyadékkal öblíteni, tisztítani, annyira megrémülnének, hogy sürgősen rászoknának a rendszeres szájápolásra. Fogkrém és fogpor semmiesetre sem elegendő a szájápoláshoz, mert nem férkőznek a rothadás fészkeihez, a fogüreghez, zápfogak hátsó falához stb., pedig világos, hogy éppen ezeknek a legnagyobb szükségük a következetes, mindennapos tisztítás. Ez pedig kétségtelenül csak egy valóban antiseptikus szájviz, való öblítéssel lehetséges. Az **Odol** antiseptikus! Az **Odol** biztosan antiseptikus! Az **Odol** egészen biztosan antiseptikus!

Különlégek

Géplmzést vállalkoz és
és rendes varrógépen ol-
csón tanítok. Kész fillé
allandóan kapható. Cim:
Str. Plevnei (Timár-utca) 8
5175

ÓRÁK

ékszerék javítása, szak-
szerű javítása a legkom-
plikáltabbig

TISZAY-nál

Alexandri (Teleky)-u. 9.
Jutányos órák. Precíz munka

Román-Magyar

Magyar-Román

Ghetie szótár eladó

a Hegedűs Hir-

lapirodában

Kedvező

részletfizetésre

is vállalkunk elsőrendű

télkabátok

kosztümök

divatos francia ruhák

készítését.

Szolid árak, pontos kiszol-
gálás. — Telefon 1000.

Filóp Dániel és nővére

Strada Dimitrie Cantemir

(volt Beöthy Ödön-u.) 30.

VESEK

aranyat, ezüstöt, drága-
követ magas árban.

JAVITOK

mindenféle ékszer, órá-
kat a legolcsóbban

URAN

Zöldfa-kapu mellett.

ELADÓ: Magánház, átadó három parkettes szoba,
fürdőszobával, szép udvarral, kerttel
500.000; Ötszobás magánház a központban kerttel ol-
csón; Ep. Ciorogariu (Uri-u) két lakásos nagy telek és
kerttel; Központban 260.000-ért jövedelmező 2.900.000;
Villamos és vasúti sínek mellett nagy terület jutányosan.
KIADÓ: Központban két üzlethelyiség; Központban
nagy műhely iparállomással, színekkel, istállóval.
Csapó, Strada Sztaroveszky 7.

Veszünk butorokat.

szőnyegeket

teljes lak- és iroda beren-

dezéseket, Wertheim kasz-

szát, zongorát, csillárokat,

porcellánokat, regiségeket

stb. — Meghívásra házhoz

megyünk

Frenkel és fia

butor, szőnyeg és regisé-
gkereskedők, Strada Gene-
ral Mosoiu, (volt Mezey
Mihály-utca) 10. szám.

Eladó

olcsó topolya és körös háló-
szobák és konyha

butorok.

Száraz Miklós

műasztalosnál, Ion Ghica

(Páris-u. 2. — Ugyanott

tanuló fiu felvétetik.

Kérje mindent

HORNIMA

hires angol teát.

lerakat és képviselet

Societate Anonimă

Otto și Alfred Ne-

București, Pasagi

media No. 2

Butorok

gyári áron kaphat

legfinomabbtól, a leg

olcsóbbig

Steiner butorgyárok

Avr. Iancu (Kossut-
volt Faragó börtön

Hirdetési

ügynökök

keresünk Nagyváro-

végző munká-

„Hermes”

CLUJ, Strada Ru-

(Bocscai-utca) 4. szám
